

spolupráce • projekty • lidé • dotace • granty • peníze

ZPRÁVODAJ

Místní akční skupiny Posázaví

1/2025

Čistá řeka Sázava podvacáté,
ale určitě ne naposledy

Baráčníci reprezentují slušné
chování, tradice a zvyky

Dobrovolní hasiči z Jílového mají
novou hasičskou zbrojnici

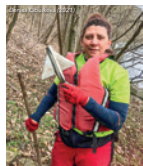

Historie Čisté řeky Sázavy v kostce

Proč se začala uklízet řeka Sázava, jak věhlas akce překročil hranice Posázaví, co na ní dobrovolníci stále baví, jak dlouho ještě budeme muset řeku Sázavu uklízet? Odpovědi nabídne putovní výstava, která na čtyřech panelech dá nahlédnout do tajů projektu, který letos slaví 20 let. Ke zhlédnutí bude v Sázavě, Kácově, Týnci nad Sázavou... a dalších místech, která o to budou mít zájem. Stačí se ozvat!

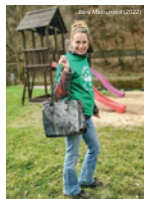
JAK SE UKLÍZÍ ŘEKA SÁZAVA

Na začátku byla velká voda, která s sebou přinesla leccos – plastové lahve, kusy igelitů, torza dřevěných i kovových konstrukcí, vlasce, zbytky provazů... – a řeka Sázava zaplakala. Nebyť Bára Novotná (dříve Čmelíková), možná by slzy ronila dál. Jenže Báře se povedl husarský kousek – dala dohromady dobré duše, kterým osud legendárního toku nebyl lhostejný. Břehe i jejich okolí vyčistili od nepořádku, a co víc, uklízet se je vracejí každý rok. Projekt Čistá řeka Sázava totiž stále „žije“!

Po Báře převzala organizátorskou štafetu společnost Posázaví o.p.s. Rok co rok se pod jejím vedením vydávají dobro-

volníci k řece, aby ji zbavili odpadků. Sesbírali jich už stovky tun. Někdo přijde jednou, jiný pomáhá řece opakovaně, další přivádějí své rodiny i kamarády. Radost to určitě dělá i Denise Cibulkové a Báře Melounové (dříve Obstové), které patří k dalším výrazným tvářím projektu. A ještě čtvrtou ženu je třeba zmínit – zpěvačku Anetu Langerovou, která nad akcí převzala patronát, propaguje ho a sama se uklidu i účastní.

S postupem doby se mění i systém uklidu. Od roku 2009 je řeka mezi Střechem a Pikovicemi rozdělena na pět úseků, které mají své party dobrovolníků i týmy, které se starají o hladký průběh akce v daném území. V následujících letech se pak přidávají další organizátoři a od roku 2014 se Sázava uklízí prakticky od pramene, to je téměř 200 kilometrů.

A dobrovolníci začínají sbírat odpadky i z břehů sázavských přítoků. Výsledek: roste počet lidí, kteří řeku uklízí, i množství sesbíraného odpadu.

Věhlas Čisté řeky Sázavy se začíná šířit a inspiruje organizátory podobných akcí po celé republice. Zájem ale projekt vyvolal i v zahraničí – v roce 2011 se do něj zapojil i Solomon Small z londýnské charitativní organizace Thames21, která organizuje uklid kanálů a řeky Temže v hlavním městě Velké Británie Londýně.

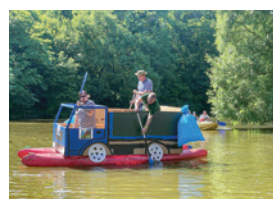
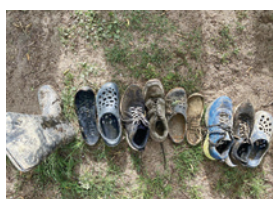
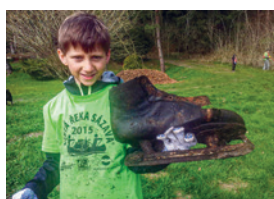

DRŽ RYTMUS S ČISTOU ŘEKOU SÁZAVOU

Slogan, který v roce 2015 dala projektu jeho patronka Aneta Langerová, si dodnes berou za své stovky, možná tisíce dobrovolníků, kteří se rok co rok zapojují do uklidu legendárního toku. Pomáhají mateřská centra, školy, hasiči, rybáři, myslivci, sportovci... přidává se čím dál víc obcí a měst. A zdálo se, že rytmus (ani dech) akce nedojde. Opak byl ale pravdou – v letech 2020 a 2021 přišla covidová pandemie a původně hromadná akce se proměnila v individuální. Dobrovolníci na ni ale nezaněvali a po uvolnění protiepidemických opatření k řece opět vyrážejí společně.

Aby ten uklid nebyl monotónní, organizátoři se ho snaží zpestřit, třeba soutěží o to, kolik „ztracených“ bot se během něj vyloví z řeky nebo najde v rosti na jejím břehu. A světe div se – nejsou to zanedbatelná čísla. V pytlích na odpadky totiž během oněch tří dnů skončilo 284 holiň, botasek, žabek, pantoflí, sandálů... K smůle (nebo štěstí) nálezců ale žádné z nich nebyly v páru.

Stalo se už tradicí, že kromě dobrého pocitu z pomoci přírodě a setkání s podobně naladěnými kamarády bývá pro dobrovolníky i originální tričko s logem projektu. Každý rok má jinou barvu – a je několik takových, kterými díky každoroční účasti v projektu vlastní celou kolekci! Aktivní účastníci se pak mohou těšit i na další „odměny“. Byl jí třeba Večer pro dobrovolníky, festival Čistá řeka Sázava nebo Karneval na řece.

A CO DÁL?

Jak dlouho budeme muset řeku Sázavu uklízet? Dva roky, deset let, pořád? Odpověď se hledá těžko. Jistě však je, že o dobrovolníky určitě nouze nebude. Vychovávají se totiž sami navzájem. Důkazem je příběh Báry Melounové, která začala pomáhat v roce 2006 jako 17letá a teď uklízí spolu se svými dvěma dcerami, a to nejen během oficiální akce, ale i při rodinných toulkách přírodou. Bára o tom říká: „Jsem na sebe pyšná. Představa, kolik kusů odpadků už jsem za ty roky vlastníma rukama sebrala, mě na jednu stranu velice těší, ale na druhou zároveň i děsí. Hned mně totiž naskočí, kolik věcí se vyprodukuje a že se to všechno po-

tom stává odpadem. Společnost by měla zamakat na omezení odpadu, tedy nevytvářet ho a spíš jeho vzniku předcházet. Člověk by měl žít minimalisticky, což je ale v tomtohle společenském tempu plném lákadel velice složité.“

Podobně jako Bára to vidí i další dobrovolníci, nejen ti skalní, kteří se každý rok vracejí k řece pomáhat. A vůbec jich není málo! Přicházejí se svými partnery, kamarády, přáteli, kolegy, ale i dětmi nebo celými rodinami. Řeka Sázava se díky nim o svou budoucnost obávat nemusí.

MOHLO BY VÁS ZAJÍMAT

Řeka není popelnice!

A přece se dobrovolníci rok co rok přesvědčují o tom, co všechno může skončit pod hladinou nebo na březích řeky. Třeba těžký trezor - otvor v jeho zadní stěně dával tušit, jakým způsobem ho někdo otevřel - pomocí klíče nebo kódu to určitě nebylo (policii jsme informovali). Nebo lidská lebka nalezená u Vojenského technického muzea v Lešanech (podle kriminalistického ústavu ji vyplavila voda z nedalekého pohřebiště, které tady vzniklo během války). Neuvěřitelný byl taky příběh občanského průkazu ztraceného při autonehodě u Benešovského potoka, který je přítokem řeky Sázavy - právě při jejím úklidu ho o pár let později a pár desítek kilometrů dál našla sama jeho majitelka - prostě sem za tu dobu připlaval. „Řiční poštou“ přišlo také několik úsměvných vzkazů v láhvi...

Barevní dobrovolníci

Kdo se v dny oficiálního úklidu dostane k řece Sázavě, určitě nepřehlédne „stejnokroje“ dobrovolníků. Uklízet vyrážejí v jednotných tričkách, která jsou jim zároveň symbolickým poděkováním za pomoc. Bílá, modrá, zelená, tyrkysová... každý rok jiná barva. Jejich paleta je pestrá, ale vybrat z ní jednu, která bude symbolizovat daný rok, není vůbec jednoduché...

Nejen práci živ je člověk

Každoročně o tom dokáží přesvědčit dobrovolníci z 3. úseku (Sázava-Zlenice), jejichž sběr odpadků dostává „přidanou hodnotu“ v podobě společných výstupů, kterými baví své okolí. Vlastním příčinám už vydali tematickou sbírku básní, komiks, kuchařku s recepty dobrot podávaných během úklidu řeky, bordelbář (vtipný soupis

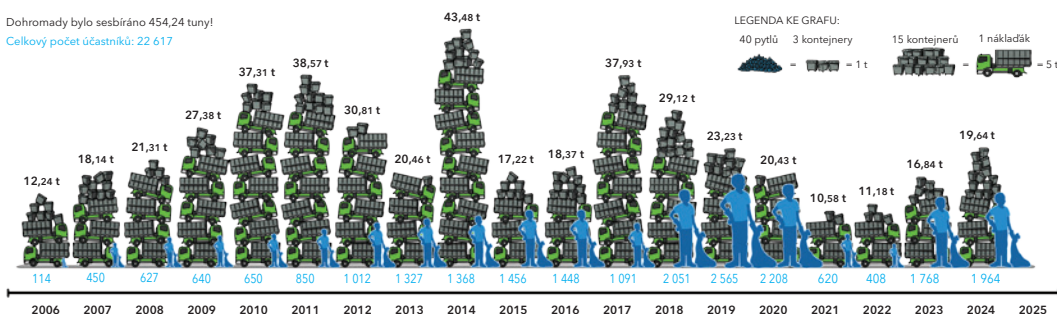
sesbíraných odpadků), připravili unikátní módní přehlídku oděvů vyrobených z odpadu, natočili němou grotesku, nacvičili divadelní pohádku, namalovali obraz vlastníma rukama. Skupina STORY Time (dříve SPB) složila píseň Čistá řeka a natočila k ní videoklip.

Nepostradatelní podporovatelé

Jsou lidé a instituce, s jejichž jménem je Čistá řeka Sázava už neodmyslitelně spojena. Jako třeba Povodí Vltavy, státní podnik nebo půjčovna lodí Bisport. Neviditelných pomocníků, kteří projektu nezištně věnovali a věnují svůj volný čas a energii, jsou ale desítky. Ať už se jedná o jednotlivce, firmy, státní a neziskové organizace nebo samosprávy. Někdo poskytne materiál, svozové auto, lodě či zázemí pro dobrovolníky, jiný uvaří a upeče, další všechno zdokumentuje...

Dohromady bylo sesbíráno 454,24 tun! Celkový počet účastníků: 22 617

JAK SE ZAPOJIT DO PROJEKTU ČISTÁ ŘEKA SÁZAVA?

- Jako dobrovolník při úklidu
- Poskytnutím materiální pomoci
- Darováním příspěvku na sbírkový účet 1249-326666339/0800

PODROBNĚJŠÍ INFORMACE NALEZNETE NA

www.cistarekasazava.cz

@cista.reka.sazava

rekasazava

Čistá řeka Sázava podvacáté, ale určitě ne naposledy

Tradiční jarní úklid jednoho z vyhledávaných českých toků, známý jako Čistá řeka Sázava, se v úseku Střechov–Pikovice letos uskutečnil od 11. do 13. dubna. Dobrovolníci se k řece vydají už podvacáté. Každý, kdo má chuť přiložit ruce k dílu, se může zaregistrovat na www.cistarekasazava.cz, kde také získá podrobné informace o akci.

„V momentě, kdy jsem projekt vymýšlela, by mě ani ve snu nenapadlo, že to bude taková mega akce, tak dlouho udržitelná, tak navštěvovaná. Jsem za to velice vděčná,“ řekla autorka projektu Barbora Novotná (Čmelíková). Dodala, že bez podpory Bohunky Zemanové a Václava Pošmurného z Posázaví o.p.s., která od druhého ročníku převzala pořadatelskou štafetu, by se to nepodařilo.

Podle Barbory Novotné je bohužel i po 20 letech úklidu na březích řeky pořád co sbírat. „Něco uplave nechtíc, třeba při povodni. Ale

proč si lidé podestýlají pod sebe, proč nectí čistotu a pořádek?“ posteskla si. Připomněla, že třeba rozpadající se igelity ničí přírodu i lidi. „Mikročástice z rozpadajících se plastů potom dýcháme, jíme a pijeme. Ale dýchají, jedí a pijí je i naše děti a jejich děti... Přírodu proto musíme chránit,“ dodala.

Čistá řeka Sázava byla jedním z prvních projektů svého druhu, který inspiroval organizátory dalších podobných akcí. „Trošku si to pyšně myslím“, poznamenala s úsměvem Barbora Novotná. A upozornila, že víc než to, kolik tun nepořádku dobrovolníci z břehů řeky sesbírají a odvezou, je důležitý výchovný aspekt projektu. „Nejllepší by bylo, kdybychom odpady neprodukovali, kdybychom se bez nich obešli, ale ta doba ještě nenastala, možná za čas. Výchova je proto podstatná, věřím tomu, že každý, kdo se podobného úklidu zúčastní, už v přírodě nic neodhodí a povede k tomu i své děti,“ uzavřela.

ÚSEKY

1. úsek - Střechov - Český Šternberk
2. úsek - Český Šternberk - Sázava
3. úsek - Sázava-Zlenice
4. úsek - Zlenice - Týnec nad Sázavou
5. úsek - Týnec nad Sázavou - Pikovice

Výročí projektu připomene výstava, naučná stezka i setkání v Týnci nad Sázavou

Kulaté jubileum Čisté řeky Sázavy letos připomene několik akcí. S její historií, současností i budoucností zájemce seznámí putovní výstava, která bude ke zhlédnutí v Sázavě, Kácově a Týnci nad Sázavou. V kempu v Týnci nad Sázavou vznikne nová dětská naučná stezka zaměřená na ochranu řeky Sázavy, vodáctví a přírodu. V Týnci nad Sázavou se pak v květnu uskuteční setkání dobrovol-

níků a podporovatelů projektu, na kterém přislíbila vystoupit patronka projektu zpěvačka Aneta Langerová.

První ročník projektu Čistá řeka Sázava se uskutečnil v roce 2006. Postupně se do něj začali zapojovat dobrovolníci všech věkových kategorií – pomáhají mateřská centra, školy, hasiči, rybáři, myslivci, skauti, sportovci, firmy... a přidává se čím dál víc obcí a měst. Za 20 let trvání se do úklidu zapo-

jilo dohromady 22617 dobrovolníků, kteří sesbírali 454,24 tuny odpadků. V posledních letech obecně nepořádku kolem řeky ubývá.

V prvních letech se řeka Sázava uklízela mezi městem Sázava a obcí Pikovice, v současnosti se čistí pod taktovkou více organizátorů napříč dvěma kraji, Středočeským a Vysočinou.

jt

Desatero slušného chování na vodě

- 1) Řeka není popelnice. Odpadky vyhod' na konci výletu do koše.
- 2) Pomáhat si na vodě není nic špatného.
- 3) Když najdeš ve vodě pádlo, barel nebo vestu z půjčovny, nejspíš je někdo ztratil. Vrať proto vybavení do půjčovny. Někdo takhle může pomoci i tobě.
- 4) Nebud' násilník a surovec. Nepoškozuj lodě, vodácké vybavení ani okolí řeky.
- 5) Život a zdraví vodáka je důležitější než ztráta vybavení.
- 6) Při programu s průvodcem uposlechni jeho příkazy, nepodceňuj sílu vody.
- 7) Nenechávej nikdy kamaráda na vodě samotného.
- 8) Měj ohled na ostatní, užij si výlet a dopřej to i ostatním.
- 9) Alkohol ti nepomůže být milý na ostatní vodáky.
- 10) Umět poskytovat první pomoc se hodí, nikdy nevíš, kdy to budeš potřebovat.

GENERÁLNÍ PARTNEŘI PROJEKTU

Bisport

ČEPS

Zprávy z realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Posázaví

MAS Posázaví schválila další žádosti o podporu, a to z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK). Podpořené projekty jsou uvedeny v tabulce.

račního programu (IROP) a Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK). Podpořené projekty jsou uvedeny v tabulce.

ceschopnost (OP TAK). Podpořené projekty jsou uvedeny v tabulce.

Schválené projekty IROP 2021–2027

Výzva č. 6 MAS Posázaví – IROP Hasiči

Název projektu	Žadatel	Dotace	Celkové náklady
Přístavba hasičské zbrojnice v Soběhrdech	Obec Soběhrdy	6 641 183,97	7 036 864,80

Schválené projekty OP TAK 2021–2027

Výzva č. 4 MAS Posázaví, Technologie pro MAS (CLLD) – Výzva I.

Název projektu	Žadatel	Dotace	Celkové náklady
Instalace elektronických cenovek Lékárna ALMA, Benešov	Lékárna ALMA s.r.o.	157 098,47	314 196,94
Instalace elektronických cenovek Lékárna na Bezděkově	ALMA Benešov, s.r.o.	167 744,97	335 489,94

Výzva č. 5 MAS Posázaví, Technologie pro MAS (CLLD) – Výzva I.

Název projektu	Žadatel	Dotace	Celkové náklady
PBINTERIER – nákup CNC stroje a software	PBINTERIER s.r.o.	1 049 648,60	2 099 297,20

MAS Posázaví připravuje další výzvy z SP SZP a OP TAK

MAS Posázaví připravuje další výzvy k předkládání projektových záměrů do Strategického plánu Společná zemědělská politika (SP SZP) a Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK). Vyhlášeny budou v březnu nebo dubnu. Doporučujeme sledovat leader.posazavi.com. Případní žadatelé mohou své projektové záměry už nyní konzultovat. Druhá výzva k předkládání záměrů do **SP SZP** bude vyhlášena ve Fichi 4 – Podnikání

malých a středních podniků (kritéria výběru budou změněna), Fichi 5 – Základní služby a obnova obcí (kritéria zůstanou v nezměněné podobě) a Fichi 6 – Neproduktivní infrastruktura v krajině. Na Fichi 4 je alokována částka 8 751 500 Kč, na Fichi 5 je k dispozici 14 259 920 Kč a ve Fichi 6 se bude rozdělovat 7 700 000 Kč.

Projektové záměry **OP TAK** by měly být zaměřeny na pořízení nových technologických

vybavení, včetně potřebné infrastruktury, na pořízení výrobních strojů a zařízení, které zvýší technologickou úroveň podniku a jeho konkurenceschopnost, digitalizaci a automatizaci výroby a zefektivní poskytování služeb nebo vytvoří podmínky pro jejich zavedení. Na 6. výzvu bylo alokováno 2 302 338 Kč, dotace může pokrýt 50 procent celkových způsobilých výdajů.

jt

Ekoporadnictví pomáhá v Posázaví nadvakrát

Poradnictví k programu Nová zelená úsporám, zejména jeho variantě Nová zelená úsporám Light, které v republice zaštiťuje mimo jiné i rozsáhlá síť Místních akčních skupin (MAS), pomáhá v Posázaví nadvakrát. Na jedné straně pomůže zdarma nízkopříjmovým skupinám obyvatel s administrací žádostí o dotaci na opatření vedoucí k úsporám energií v rodinných a bytových domech. Na druhé straně peníze za zprostředkování této služby, které vyplácí Státní fond životního prostředí (SFŽP), MAS Posázaví rozdělí mezi potřebné v regionu.

„Ekoporadnictví jsme v MAS Posázaví původně nedělali (MAS jej poskytuje od roku 2023), protože jsme na to neměli lidi, oni si nás ale našli sami, konkrétně Eva Vnoučková, která nás oslovila a loni jsme s ní začali spolupracovat,“ popsala ředitelka Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová. Část z 42 500 korun, které díky tomu dosud MAS Posázaví získala od SFŽP, věnovala benešovské me-

zigenerační dílně Srdcem společně na lekce tvoření pro její klienty. Dalšího příjemce pomoci zprostředkovala Raná péče Tloskov – jednalo se o příspěvek na ergoterapii pro malou Terezu. Dcera klientky Cesty integrace zase dostala peníze na nákup nových brýlí. „Máme z toho dobrý pocit, sice si sami musíme zajistit peníze na náš provoz, ale na druhou stranu chceme i pomáhat. Je to o vzájemné společenské pomoci,“ dodala Bohunka Zemanová. Připomněla také vánoční nadílku pro klienty Cesty integrace, do jejíž přípravy se loni opět zapojili i zaměstnanci Posázaví o.p.s.

I letos finance, které MAS z projektu získá, věnuje potřebným. Jedním z podpořených projektů bude Denní stacionář Delta, který v Benešově nově provozuje Rytmus Střední Čechy o.p.s. Velkým pomocníkem při rozhodování, komu pomoci, jsou setkání s členy a podporovateli MAS Posázaví. „Potkáváme se s nimi, diskutujeme o jejich případech,

nasloucháme jim,“ přiblížila Bohunka Zemanová s tím, že uvítá i další tipy, kam finanční pomoc nasměrovat.

„Moc mě to těší, mám z toho radost,“ okomentovala charitativní podtext svého poradenství Eva Vnoučková. Klienty má z celých středních Čech, zejména z Posázaví. Za 13 měsíců, co v oboru působí, poskytla 220 konzultací a pomohla podat 123 žádostí o dotaci. „Pořád mě to baví, hlavně ta komunikace s lidmi,“ říká. Nevadí jí ani tisíce naježených kilometrů, stovky konzultací po telefonu ani hodiny osobních schůzek.

jt

Kontakt:

Eva Vnoučková
energetický koordinátor Posázaví
Pražská 380, 256 01 Benešov
tel.: 731 516 277
e-mail: vnouckova.enkomas@gmail.com

Dobrovolní hasiči z Jílového u Prahy mají novou hasičskou zbrojnici

V Jílovém u Prahy byla na konci loňského roku slavnostně otevřena nová hasičská zbrojnice pro místní jednotku sboru dobrovolných hasičů. Stavba trvala 17 měsíců a její celkové náklady se vyšplhaly na 43,2 milionu korun. Kromě vlastních prostředků je město hradilo pomocí tří dotací – z evropských fondů přes MAS Posázaví získalo 16,125 milionu korun, Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR poskytlo šest milionů korun a Středočeský kraj tři miliony korun. Na vnitřní vybavení, které nebylo součástí rozpočtu stavby, přispěl sbor dobrovolných hasičů 300 tisíci korunami.

„Nová hasičská zbrojnice splňuje vše pro zvládnutí krizových stavů. V první řadě umožňuje díky agregátu provoz i při výpadcích dodávek elektrické energie. Může zde tak zasedat krizový štáb města a v přímé spolupráci s hasiči řešit mimořádné události,“

uvedl starosta Jílového u Prahy Pavel Pešek. V budově jsou nově i prostory na uskladnění prostředků pro nouzové přežití, jako jsou lehátka či příkrývky.

Nová hasičárna, jejíž součástí je i velká školící místnost s dataprojektorem, se nachází ve společném areálu se stanicí profesionálního hasičského sboru. Odbornou praktickou přípravu zde absolvují jednotky z celého hasebního obvodu. Voda ze zpevněných ploch teče do velké otevřené retenční nádrže a bude ji možno používat pro výcvik jednotek. Hasičské cisterny se mohou plnit také z nádrže, do níž je svedena dešťová voda ze střech. Úsporný je i samotný provoz budovy – ohřev vody zajišťují solární kolektory. Hasičárnu je možné ovládat dálkově, zejména nastavovat teplotní režimy v jednotlivých jejích částech. Při vyhlášení poplachu se budova automaticky odkóduje a rozsvítí se všechny prostory, které přímo souvisejí

s výjezdem. Díky aplikaci Fireport se v obou šatnách a v garáži na obrazovkách zobrazí potřebná data k události – k hasičům se současně dostanou i prostřednictvím reproduktorů. „Vše je přizpůsobeno k maximálně rychlému a dobře organizovanému výjezdu. To jistě ocení samotní hasiči, ale především ti, co jejich pomoc potřebují,“ dodal starosta.

Při slavnostním otevření hasičárny byla připomenuta historie sboru i činnost místní dobrovolné jednotky, která v posledních letech vyjíždí pravidelně k více než 80 událostem ročně. Letos mimo jiné pomáhala likvidovat následky povodní v Olomouckém kraji. Před přestřiháním pásky byl představen nový prapor, na nějž se členové sboru sami složili, a nadělili si tak předčasný dárek k 150 letům od založení, které sbor oslaví příští rok. Praporu i hasičárně požehnal farář Miroslav Auxt a farářka Miroslava Zitová.

O den později byla nová zbrojnice i celý společný areál otevřen veřejnosti. Přišlo si je prohlédnout přes 600 lidí. Kromě nového zázemí a techniky hasičů mohli vidět i vizualizaci dostavby profesionální stanice a chystanou výstavbu stanice záchranné služby, které by se měly realizovat v letech 2027 a 2028.

*Pavel Pešek,
starosta Jílového u Prahy*

Obec Lešany zrekonstruovala kulturní dům

V moderní multifunkční prostor pro kulturní a společenské akce se proměnil kulturní dům v Lešanech. Jeho rekonstrukce trvala čtyři roky a skončila loni. Celkové náklady se vyšplhaly na téměř 12 milionů korun, z toho tři miliony korun pokryla dotace a zbytek obec zaplatila ze svého rozpočtu.

„Rekonstrukce kulturního domu byla náročná časově i finančně. Vzhledem k tomu, že se jedná o starou budovu, objevilo se hodně problémů, se kterými projekt nepočítal. Ale dopadlo to dobře a kulturní dům už je v provozu,“ řekl starosta František Ludvík. Od prosince, kdy byl zrekonstruovaný kulturní dům otevřen, se v něm konala přednáška s křestem knihy historika Tomáše Zouzala, ples lešanských hasičů, ples hasičů Břežan a dětský karneval. „Už se hlásí další zájemci, kteří by u nás chtěli pořádat nějakou akci,“ dodal starosta. Nové multifunkční zařízení disponuje sálem o kapacitě 180 míst, společenskou místností pro 40 lidí a plně vybavenou čajovou kuchyňkou.

O celkové rekonstrukci kulturního domu rozhodli zastupitelé už v roce 2018. Obec nechala zpracovat projektovou dokumentaci a v roce 2020 získala stavební povole-

ní. „Kvůli covidu se ale práce o rok zpozdíly a za tu dobu zdržely všechny stavební materiály. Takže původní rozpočet kolem 7–8 milionů korun se navýšil asi o 4 miliony korun,“ popsal starosta. Rekonstrukce začala v roce 2021 a byla rozdělena do pěti etap. V první z nich byl objekt vyklizen, proběhly bourací práce, vybudovala se vzduchotechnika a rekuperace – obec všechno hradila ze svého rozpočtu. V roce 2022 byly práce pozastaveny do doby, než obec našetřila další peníze. Podařilo se jí také přes MAS Posázaví získat dotace na vybavení, stavební úpravy a techniku. V roce 2023 začala výstavba čajové kuchyně, společenské místnosti, sociálního zařízení a přístupové chodby, což se zvládlo z rozpočtu obce. Dokončení rekonstrukce obec zaplatila částečně z vlastních zdrojů, částečně z dotace 1,5 milionu korun.

jt

Cestovní ruch v Posázaví – společně za zvýšením atraktivity regionu

O tom, jak zvýšit atraktivitu Posázaví pro návštěvníky regionu, aby to negativně neovlivnilo život místních obyvatel, jak využít strategickou polohu oblasti v blízkosti Prahy, jak zlepšit infrastrukturu nebo podpořit podnikatele, hovořili účastníci tradičního Setkání cestovního ruchu, které v historickém sále restaurace Florian v Jílovém u Prahy uspořádala Posázaví o.p.s. Na 70 přihlášených provozovatelů turistických cílů a služeb, zástupců informačních center, destinační společnosti a veřejné správy diskutovalo o výsledcích a dopadech cestovního ruchu v Posázaví v roce 2024 a plánech na rok 2025. Setkání je otevřené pro podnikatele v oblasti cestovního ruchu, pracovníky informačních center a jejich zřizovatele, správce památek a muzeí a další subjekty, které se o problematiku cestovního ruchu úzce zajímají.

Na akci mimo jiné hovořili regionální producenti Luděk a Kateřina Palečková, kteří hospodaří na rodinném statku v Krusíčanech a zákazníkům dodávají hovězí maso z vlastní farmy i od dalších místních zemědělců. V Benešově provozují masomat, vyrábějí polokonzervy a prodávají i produkty Minimlékárny Maryša. Katarína Becherová pak představila firmu Tvoje svíčka, kterou založila s manželem a ve Strančicích vyrábějí přírodní svíčky s originálními směsmi olejů vlastní receptury. O aktivitách Pivovaru Ferdinand informoval David Rýdl.

Václav Pošmurný z Posázaví o.p.s. seznámil přítomné s aktivitami v oblasti cestovního ruchu v letošním roce, mimo jiné s eKartou Posázaví na platformě Uneeqly. Hovořilo se také o nové rodinné deskové hře Poznáváme Posázaví, o připravovaném tištěném

průvodci, pracovním sešitu a omalovánkách nebo o prezentaci na veletrzích cestovního ruchu.

Příležitost představit se pak dostali i samotní účastníci setkání. Přítomní se tak dověděli mimo jiné o přípravách 300. výročí zámku Jemniště, o aktivitách společností Falconia, Equi Hanuš, Zahrady Myšlín, Hospicu Dobrého Pastýře, Průhonického parku, Prague Boats a Pražské paroplavební, Hvězdárny Ondřejov a dalších.

Informační centra vyjela na zkušenou

Pokračují také výjezdní setkání pracovníků informačních center. Na konci loňského roku se uskutečnila dvě a probíraly se na nich chystané novinky nadcházející turistické sezóny. Na první jednání vyjeli pracovníci IC „za hranice“ turistické oblasti Posázaví do zábavního areálu TEPfactor u Chotilska, který zve na českou verzi známé francouzské hry Pevnost Boyard. Nabízí také ubytování a připravuje wellness centrum.

Další setkání hostil po dvou letech opět hotel SEN v Senohrabech, který představil novinky ve své nabídce, mimo jiné nový vyhřívaný venkovní bazén, nové parkoviště (kapacita až 260 aut) nebo novou zahradní pergolu na svatebním paloučku. Hotel disponuje 71 pokoji, hosté mohou zdarma využívat fitness a squash, pořádají se zde konference – k dispozici je 5 sálů pro 10 až 200 lidí, o víkendu je velký zájem o wellness pobyty – do hotelu jezdí shuttle bus z nádraží Senohraby.

Letošní první setkání IC se uskutečnilo v novém Komunitním centru Bystřice. Vzniklo přestavbou brownfieldu – bývalé admini-

strativní budovy zemědělského družstva. Zázemí v něm našla městská knihovna a místní spolky, např. rybáři nebo Rodinné centrum Kulíšek. Konají se zde přednášky, výstavy, školení, cvičení, rukodělné kroužky apod. Účastníci setkání si potom prohlédli také Městské kulturní a informační centrum s Muzeem loutek na dlouhých nitích a kavárnou.

Scházejí se i aktéři 3K platformy

3K platforma je poradním sborem pro spolupráci, koordinaci a kooperaci partnerů v turistické oblasti Posázaví. Jejím úkolem je koordinovat aktivity, vyjadřovat se k připravovaným plánům a jednotlivá témata řešit ve spolupráci s dotčenými zájmovými skupinami (např. ubytovateli, provozovateli restaurací či aktivit na řece Sázavě). Na programu jednání koordinační skupiny bylo seznámení se s průběhem a výsledky reklamní kampaně na eKartu Posázaví, s vydanými a připravovanými propagačními materiály a s novou deskovou hrou. Účastníci se také seznámili s novou formou financování DMO ze strany státu.

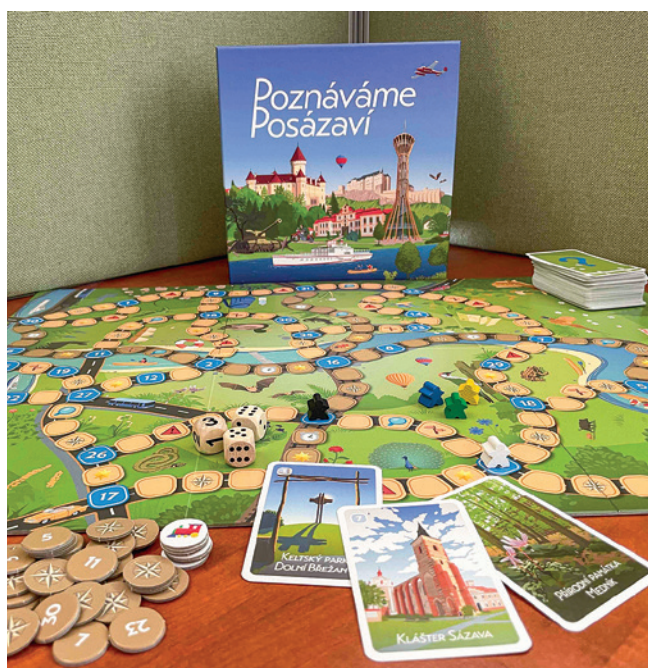
jt

Desková hra Poznáváme Posázaví propaguje region kolem řeky Sázavy

Omalovánky, pracovní listy, mapy, brožura, bloky... a teď i nová desková hra Poznáváme Posázaví propaguje turistickou oblast kolem řeky Sázavy. Neotřelou formou představuje místa, osobnosti, služby i zajímavosti, na které při svých toulkách touto částí středních Čech můžete narazit. Rodinám s dětmi i party přátel si prostřednictvím hry, jejíž součástí je také zábavný vědomostní kvíz, mohou zároveň prohloubit znalosti o regionu, ve kterém žijí, nebo který se chystají navštívit.

„Hru je možné získat zatím jen jako pozornost nebo odměnu v soutěžích, které budeme organizovat. Pokud o ni bude velký zájem, nebráníme se jejímu dotisku a prodeji,“ řekla Bohunka Zemanová, ředitelka Posázaví o.p.s., která hru vydala. Podrobnější informace o hře jsou na hra.posazavi.com a průběžně se budou aktualizovat.

Hra je určena pro 2–5 hráčů od šesti let. Při „putování“ Posázavím objevují jeho známá i skrytá místa a sbírají turistické známky.

Hru ukončí ten, kdo jako první navštíví všech pět lokací, s nimiž do hry vstoupil. Cestu mu ale ztíží záluďné otázky. Víte například, kolik sledoňů vede na rozhlednu Špulku? Kterému šlechtickému rodu patří hrad Český Šternberk? Proč se Sázavě říká Zlatá řeka? Či památník najdete v Hrusicích? Podobných otázek číhá na hráče dohromady 200. Ale nestačí jen znát správné odpovědi, záleží také na výsledcích strategických soubojů s ostatními hráči. A konečným pořadím mohou na konci hry ještě zamíchat turistické známky, které hráči sbírají během hry.

jt

Naučná stezka Emila Kolbena ve Strančicích

Strančicemi vede nová Naučná stezka Emila Kolbena. Připravili ji žáci zdejší základní školy a pojmenovali ji po jedné z historicky nejvýznamnějších osobností obce, českém průmyslníkovi Emilu Kolbenovi

(1862–1943). Stezka návštěvníky seznámí s jeho životem, ale zároveň je provede historicky významnými místy v obci, například kolem synagogy, nádraží, sokolovny nebo přes náves Četníka J. Bojase. Stezku je možné si projít také s eKartou Posázaví v aplikaci Uneeqlly.

Stezku žáci připravili u příležitosti 100. výročí založení místní základní školy. První škola ve Strančicích vznikla sice už v roce 1842, byla to ale nestátní rabínská dvoutřídková s německým vyučovacím jazykem. Děti ze Strančic chodily až do roku 1923

do mnichovické školy. V roce 1924 vznikla obecní škola ve Strančicích v lesní vile čp. 45. O čtyři roky později se začala stavět nová budova na pozemku, který obci daroval piaristický řád. Vyučovat se zde začalo v lednu 1929. V září 2004 škola otevřela první přístavbu 2. stupně s šesti učebnami, v září 2014 pak byla otevřena druhá přístavba s pěti učebnami a moderní tělocvičnou. Od roku 1939 je součástí obecní školy také mateřská škola.

Emil Kolben byl jedním z nejvýznamnějších českých elektrotechniků a podnikatelů, zakladatel továrny Kolben a spol. a generální ředitel a hlavní akcionář Českomoravské-Kolben-Daněk (ČKD). Zemřel v koncentračním táboře Terezín.

jt

Nechte se „Pustit k vodě“, láká k návštěvě Středočeský kraj

Vodácké výlety, rekreační plavby lodí, zážitkové cesty parníkem nebo výletní lodí, vodní sporty, koupání... Střední Čechy nabízejí ze všech krajů České republiky nejvíce příležitostí k provozování vodní turistiky. A rozhodly se to využít. Výsledkem je kampaně Středočeské centrály cestovního ruchu nazvaná Pustit k vodě. Na webu téhož jména najdete podrobné informace o tom, jak aktivně a zajímavě strávit chvíle volna v okolí zdejších vodních toků a nádrží.

Mimo jiné se zde dozvíte, jak si i bez kapitánských zkoušek půjčit motorovou loď a vyplout třeba na slapskou přehradu nebo do Kerska „k Hrabalovi a jeho kočkám“. Nebo jak se na kanoi vydat po Sázavě na pivo do Kácova. Kde si v Davli zajít v létě na lyže (vodní). Po které přehradě se dá svézt kolešovým parníkem. Kde se dá dobře vykoupat „na divoko i s vůní chlůru“... Součástí webových stránek je databáze půjčoven a přístavů. Nechybí tu ani aktivity kolem vody – tu-

ristické cíle, tipy na pěší a cyklistické výlety, kulturní akce, stravování a ubytování.

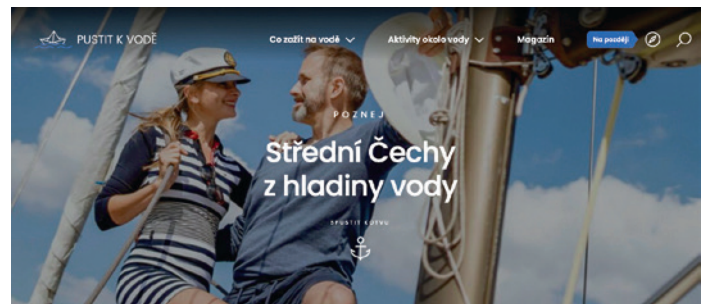
Symbolem kampaně jsou růžové brýle a vtipné dvojsmysly typu „Pust chlapa k vodě“, „Pust stáří k vodě“, „Pust práci k vodě“... Jejím cílem je nabídnout turistům i obyvatelům kraje možnosti, jak se u vody nebo na vodě ve středních Čechách uvolnit a zbavit starostí. Zároveň chce zvýšit návštěvnost těchto oblastí, podpořit podnikání okolo vody a lokální ekonomiku.

Pro trávení volného času na vodě a okolo vody ve středních Čechách vytváří ideální podmínky zdejší široká síť vodních cest, jezer, rybníků i uměle vybudovaných koupacích míst,

například Labsko-vltavská vodní cesta nebo vodácké fenomény Sázava a Berounka. K zajímavým tematickým cílům patří také Námořní muzeum ve Veletově, Muzeum Vltavanu v Davli nebo Vodácké muzeum ve Zruči nad Sázavou.

jt

Podrobné informace jsou na www.pustitkvode.cz.

Podívejte se na České řeky z výšky

České řeky z výšky – tak se jmenuje nový pořad České televize, který mapuje známé toky v České republice.

Divákům dá nahlédnout do zákoutí Sázavy, Berounky, Moravy, Jizery, Labe, Dyje a Vltavy. Dokumenty budou ke zhlédnutí každou středu od 21.00 na ČT 2. Jako první se představí 2. dubna „zlatá“ řeka Sázava.

„Krása Sázavy mě překvapila, i když jsem ji znal, jezdil jsem tam čundry. Ale když to člověk projede celé s dronem a kamerou – a to se netýká jen Sázavy, ale i ostatních řek –, tak si znovu uvědomí, jak je tu krásné a jak si toho možná občas nevážíme, nebo si to neuvědomujeme,“ řekl režisér pořadu Lukáš Franta. Řeka Sázava podle něj dostala štáb „do kolen“.

Příjemně ho také překvapila ochota a vstřícnost lidí kolem řek, které natáčeli. „Spousta se jich objevuje v záběrech, další nám pomáhali, když jsme potřebovali. To mě vřelo pozitivní náladu do žil, že to s námi není tak špatné, jak občas můžeme mít pocit z televize,“ dodal Lukáš Franta. Velkou radost mu například udělalo, že se do dokumentu o Sázavě podařilo natočit dronem průjezd legendárního Posázavského pacifiku kolem skalního útvaru Komín (Pikovická jehla). „Nebyla to úplně jednoduchá operace, museli jsme mít člověka ve vlaku, dalšího na dronu, komunikovat spolu, abychom to stihli včas, abychom skálu neminuli, ale podařilo se a je to krásný záběr,“ popsal Lukáš Franta.

Na výrobě dílů představujících řeky ve středních Čechách se finančně podílela

Středočeská centrála cestovního ruchu. Dokumenty o řece Sázavě a Vltavě vznikly i díky příspěvku obcí a měst ležících na jejich březích, a to Rabyně, Davle, Týnce nad Sázavou, Jílového u Prahy, Sázavy a Zruče nad Sázavou.

Přehled vysílání dalších dílů:

- 2. dubna **Sázava**
- 9. dubna Berounka
- 16. dubna Morava 1
- 23. dubna Morava 2
- 30. dubna Jizera
- 7. května Labe 1
- 14. května Labe 2
- 21. května Dyje
- 28. května Vltava 1
- 4. června **Vltava 2**

jt

Mapujeme, co se děje v MAPu

Vzdělávací akce pro pedagogy, ředitele a ředitelky škol, vychovatelky, rodiče i žáky, ukázkové hodiny, oblíbené Kavárničky nebo kreativní projekty pro děti má na programu Místní akční plán vzdělávání (MAP) IV v ORP Benešov, který byl zahájen 1. prosince 2023 a potrvá do 31. prosince 2025. Zapojeno je do něj 29 mateřských, 23 základních a dvě základní umělecké školy. MAP v ORP Benešov realizuje od roku 2014 Posázaví o.p.s. Jeho cílem je zajistit v regionu kvalitní zázemí pro vzdělávání.

„Hodně se věnujeme digitální gramotnosti, vztahům v třídních kolektivech i vzdělávání dětí s náročným chováním. Stále více se nám daří oslovovat a zapojovat nejen učitele a učitelky, ale také vychovatelky školních družin a asistenty pedagoga,“ řekla manažerka projektu Jana Čechová. Ve spolupráci s Národním pedagogickým institutem pro střední Čechy připravili seminář o zavádění nových rámcových vzdělávacích plánů pro předškolní a základní vzdělávání. Rodičům předškoláků byl určen webinář, kde se od ředitelky benešovské Mateřské školy Čtyřlístek Lucie Duškové, ředitelky ZŠ Dukelská, Benešov Hany Procházkové a psycholožky Radky Pikorové dozvěděli mimo jiné to, jak

by mělo být dítě připraveno na školu nebo kdy má smysl usilovat o odklad školní docházky.

Aktuální otázky školství se v rámci MAPu řeší také na platformě zřizovatelů škol. Připravuje se setkání věnované citlivým otázkám současnosti, mimo jiné slučování škol nebo mzdám nepedagogických pracovníků. „Podobné akce zároveň prohlubují spolupráci mezi jednotlivými subjekty,“ vyzdvihla Jana Čechová.

Benešovsko žije příběhy / Mladí vlogeri objevují Benešovsko

V rámci MAPu byly pro školní rok 2024/2025 vyhlášeny pro školáky dva projekty, jejichž cílem je zvýšit jejich povědomí o regionu a prohloubit jejich zájem o místa, kde žijí.

Jedním z těchto projektů je „staronová“ literární soutěž Benešovsko žije příběhy, která byla realizována již třikrát, a to v letech 2019 až 2022. Tentokrát si měly týmy žáků mateřských a základních škol vybrat inspirativní osobnost z Benešovska žijící nejlépe v blízkosti jejich školy nebo místa bydliště a udělat s ní rozhovor. Mohlo se jednat o spisovatele/ku, hudebníka/ci, ale stejně tak

o schopného podnikatele/ku, starostu/ku, oblíbeného učitele/ku, lékaře/ku, nadšeného dobrovolníka/ci a podobně. Do soutěže se přihlásilo 19 prací z 9 škol, výsledky budou vyhlášeny v červnu.

Cílem druhého projektu nazvaného Mladí vlogeri objevují Benešovsko bylo kromě podnícení zájmu dětí o region podpořit jejich zájem o multimediální tvorbu. Jejich úkolem bylo natočit videopříběh o přírodní zajímavosti v regionu nebo o ochraně životního prostředí, a to s využitím moderní technologie včetně umělé inteligence. Porota hodnotila čtyři soutěžní práce mateřských škol a 11 prací základních škol. „Dohodli jsme se, že nebudeme stanovovat pořadí soutěžících, ale že se pokusíme u každého projektu vyzdvihnout konkrétní dovednost, kterou se děti díky tomu naučily,“ řekla Jana Čechová. Soutěžní práce budou zveřejněny 22. dubna na Den Země.

MAP je produktem spolupráce partnerů v území, stanovuje priority a cíle vzdělávací politiky na základě místní potřeby a naléhavosti. Je financován Evropskou unií.

jt

Místní akční plán IV v SO ORP Benešov, CZ.02.02.XX/00/23_017/0008156

Spolufinancováno
Evropskou unií

Benešovští školáci navštívili nábytkovou banku

Žáci sedmých ročníků Základní školy Benešov, Dukelská, navštívili Nábytkovou banku Středočeského kraje, která má svou provozovnu v Benešově v Pražské ulici v budově bývalých lázní. Vyslechli si prezentaci o založení, fungování a smyslu nábytkové banky, prošli si prostory banky a vyzkoušeli si upcyclaci – ze zbytků políček z vyřazeného nábytku si vyrobili věšák. Exkurze se uskutečnila v rámci projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání IV, který v ORP Benešov realizuje Posázaví o.p.s. Do nábytkové banky plánují vyrazit další školy.

Žáci se při setkání dozvěděli, jaký je rozdíl mezi běžnou, potravinovou a nábytkovou bankou. Dále že pro zřízení nábytkové banky je důvodem číslo 1 ochrana životního prostředí – to znamená dát starému nábytku a vybavení, které by jinak končily ve sběrném dvoře, šanci na další využití. Důvodem

číslo 2 je pak pomoc lidem ve finanční či jiné nouzi – například sociálně slabým rodinám nebo lidem, kteří byli například zasaženi povodněmi.

Od vedoucí nábytkové banky Pavly Campodonice si žáci vyzlechlí informace, jaké to je zakládat organizaci, jak se tvoří logo nebo jak organizačně zvládnout, aby se nábytek dostal od dárců k příjemcům této materiální pomoci. Také se zapojili do skládání dřevěného puzzle vyrobeného z vyřazeného kusu nábytku. Vtipné byly jejich reakce, když hádali, k čemu sloužily některé exponáty – jednalo se například o kalamář nebo o sifonovou láhev na výrobu sodovky. S jistotou nápovědou se jim vždy využití předmětu podařilo odhalit.

Poděkování patří nejen hostitelské nábytkové bance, ale také lektorkám z další benešovské neziskové organizace Srdcem společně, které pomáhaly s kreativní částí programu, a také učitelkám ze ZŠ Dukelská, že s dětmi na exkurzi vyrazily a aktivně se zapojily.

Jana Čechová

Mini školička Datlík naučí děti rozpínat křídla poznání

Není to klasická mateřská škola, ani lesní školka či klub nebo dětská skupina. Soukromá Mini školička Datlík, která se otevírá na podzim v Čerčanech, chce být alternativou ke klasickému předškolnímu vzdělávání, a to při zachování všech jeho standardů. Navštěvovat ji mohou děti od 2,5 do 6 let. Učit se zde budou spolupráci, empatii a komunikaci s vrstevníky i dospělými. „V našem „hnízdě“ se formují přátelství a rozvíjí se sociální citění,“ říkají o projektu jeho zakladatelky Petra Brodilová a Jana Štychová. První vystudovala Učitelství pro MŠ, druhá Předškolní a mimoškolní pedagogiku a dohromady je svedla práce v mateřské škole.

„Naskytla se možnost a všechny okolnosti k tomu směřovaly, abychom založily vlastní školičku,“ popsala Jana Štychová, co bylo impulsem k tomu, že opustily jistoty státní instituce a rozhodly se jít vlastní cestou. „Říkaly jsme si, že máme výborné startovací pozice, všechno nám nahrává, dělaly jsme si demografický průzkum a zjistily, že děti je momentálně přetlak, takže naplnit kapacitu našeho zařízení by nemuselo být tak těžké,“ dodala s tím, že chtějí podporovat individualitu dětí, ve školce jich proto bude zhruba 15.

„Úplně nejvíc si přejeme hodně pobytu v přírodě, nahrává nám, že budeme mít menší skupinku dětí. Hodně chceme klást důraz na samostatnost dětí, aby byly zdravě sebevědomé, ale ne na úkor svých vrstevníků nebo dospělých. Chceme s dětmi a rodiči tvořit

společný kruh stejně naladěných osobností. Když k nám rodiče budou přistupovat jen jako ke službě, za kterou si platí, tak to nebude fungovat,“ popsala Petra Brodilová.

Zázemí školičky našla ve staré zemědělské usedlosti, kterou v Čerčanech vlastní rodina Petry Brodilové. „Je to dům v osobním vlastnictví, jeho opravy hradíme z vlastních peněz,“ řekla Petra Brodilová. Domu po babičce, starém téměř 200 let, tak chtějí dát druhou šanci. Vyžádá si to však náročnou rekonstrukci objektu prakticky od základů – už je hotová střecha, zápraží a vybetonované vnitřní podlahy – včetně velkého zahradního altánu by práce měly skončit do září, kdy školička zahájí provoz.

„Kromě stavby a přípravy potřebné dokumentace se zároveň zdokonalujeme v tom, co bychom mohly v provozu školičky potřebovat. Absolvovaly jsme kurz první pomoci u dětí, přihlášily jsme se na školení, které by nám mělo pomoci nejen v práci, ale i s prezentací projektu,“ řekla Jana Štychová. Shánějí také odborné partnery pro spolupráci, například jednají se speciální pedagožkou/logopedkou, která by mohla pomáhat nejen dětem ze školičky, ale i z okolí. V hledáčku mají také někoho, kdo by se postaral o psychickou stránku dětí i jejich rodičů. Vizi do budoucna je pak propojovat generace, rády by oslovily a připravovaly projekty pro prarodiče nejen školičkových dětí.

Školičku bude provozovat Dattel z.s., a to při dodržení všech předpisů platných pro provoz klasického předškolního zařízení. S odborníky proto konzultují hygienické,

bezpečnostní i požární nařízení a věnují se také legislativním předpisům – mini školička má svůj vnitřní a provozní řád, vzdělávací plán, smlouvu o docházce dítěte... „I když to pro spolek není povinností, všechno jsme si vypracovaly, dokumenty už jsou na našem webu,“ upozornila Jana Štychová.

Pokud se podaří naplnit kapacitu, budou do týmu potřebovat ještě jednoho zaměstnance, na kterého si budou muset „vydělat“. Měsíční školné bylo stanoveno na 12 000 korun při docházce 5 dnů v týdnu. Lze však také využít 2 nebo 3denní docházku.

Mini školička chce spolupracovat i s obcí. Po dohodě s ní zorganizuje v červenci a srpnu tři turnusy příměstských táborů. Tyto tábory by pomohly pokrýt poptávku rodičů v době předpokládané rekonstrukce MŠ. Zároveň obec Čerčany školičku podpořila poskytnutím neinvestiční dotace.

jt

Podrobné informace jsou na
www.msdatell.cz.

Studenti Obchodní akademie Neveklov se ve světě neztratí

Na sklonku roku 2024 připravili a zorganizovali studenti Obchodní akademie Neveklov hned tři charitativní akce – sbírku Lepší zítřky pro Emičku, sbírku použitého ošacení, obuvi a drobných potřeb pro domácnost pro charitu Starý Knín a sbírku pro čtyřnohé kamarády. Pro žáky ze sousední základní školy pak středoškoláci připravují preventivní programy.

Sbírku Lepší zítřky pro Emičku připravila a zorganizovala v listopadu žákyně 3. ročníku Kristýna Chytilová. Emička trpí vzácným Ohtaharovým syndromem, který vyvolává časté epileptické záchvaty poškozující mozek a tím negativně ovlivňuje psychomotorický vývoj dítěte. „S neziskovou organizací Živá Duše v Nouzi, založenou za účelem podpořit zdravotně znevýhodněné rodiny s dětmi a seniory v nouzi, spolupracuji už druhým rokem jako dobrovolník. Rozhodla jsem se tedy zviditelnit a podpořit nadaci svou ročníkovou prací. K Emičce a jejímu příběhu jsem se dostala úplně náhodou, když jsem se zajímala o děti, které žádají o pomoc. Se sbírkou mi pomáhala předsedkyně spolku Michaela

Hostová. Společně jsme zkontaktovaly sponzory pro materiál na výrobky a za pomoci klientek jsme ručně vyráběli svíčky, mýdla, soli do koupele a tak dále,“ popsala Kristýna.

Koupí ručně vyrobených drobností žáci i rodiče přispěli Emičce na zakoupení generátoru kyslíku s měřením saturace a na pulzní oxymetr. Díky této podpoře se podařilo vybrat krásných 10 572 Kč. V té chvíli scházelo do potřebné částky ještě 7 818 Kč. I ty se podařilo přes QR kód vybrat, a tak pomoci nejen Emince, ale i její mamince, která o ni s láskou pečuje. Sama Kristýna říká: „Nejdříve jsem měla strach, jak všechno dopadne, zda vůbec nějaké výrobky, které jsme společně s přáteli připravovali, prodáme. Ale byla jsem překvapena zájmem spolužáků, rodičů i učitelů. Každý, kdo se u našeho stánku zastavil, si něco koupil. Třeba jen malou svíčku nebo šumivou kouli do koupele. Všem patří můj velký dík. A to, že se později na účtu sešla celá částka, to je opravdu skvělé.“

Ve stejný den proběhla ve škole již tradiční sbírka použitého ošacení, obuvi, hraček

a drobných předmětů pro domácnost. Aby se mohli do sbírky zapojit opravdu všichni, je situována na den třídních schůzek. Rodi-

>>>

če, kteří jsou o připravované sbírce předem informováni, mohou tak přivést vše, co v jejich domácnosti „překáží“, ale co ještě udělá radost někde jinde. Kromě oblečení a obuvi se podařilo získat hračky, dětské knihy a spoustu deskových her. Kam v čase předvánočním půjdou, bylo více než jasné. Když sbírku připravujeme, říkám si, zda bude ještě úspěšná. Vždyť ji opakujeme každoročně. Můžeme ještě čekat, že se rodiče opět zapojí? Ale sotva začali rodiče přijíždět na třídní schůzky, mé obavy se rychle rozptýlily.

Říká se do třetice všeho dobrého. V naší škole to platilo bez výhrady, neboť děvčata Lucie Kučerová, Ilona Adámková a Karolína Černá ze 4. C vyhlásily sbírku pro útulek Naděje pro čtyři packy, který sídlí v nedalekých Opřeticích. „Tento útulek jsme si nevybraly náhodou, škola s ním spolupracuje již několik let. I němé tváře si zaslouží lásku a pomoc. Určitě nejlepší by bylo, kdyby všichni pejsci našli domov u nových hodných páníčků, ale to se asi nestane. Tak jsme jim chtěly život alespoň trochu zpříjemnit dodáním pamlsků, granulí, konzerv, dezinfekčních prostředků, ale hlavně tím, že jsme za nimi přijely a strávily jsme s nimi krásné odpoledne plné psí radosti,“ zhodnotila sbírku Karolína.

Pomáhat je možno i jinou formou. Třeba tím, že mladším kamarádům nenásilně předáváte své zkušenosti. Informace od velkého kamaráda jsou mnohdy přijímány intenzivněji než od „dospěláka“. Pro žáky 3. tříd neveklovské základní školy připravili

a zrealizovali středoškoláci preventivní program proti kouření. Základní kámen tohoto programu byl položen v loňském školním roce. Tehdy jej, v rámci své ročníkové práce na téma prevence rizikových jevů, zrealizovala žákyně 3. ročníku Alena C. Program byl vnímán velice pozitivně a děti jej přijaly za svůj. To byl hlavní důvod, proč v letošním roce byla Alča požádána o jeho zopakování pro další žáky. Ráda jej opět předvedla, ba co více, vzala s sebou své mladší spolužačky, aby se „okoukaly“ a mohly převzít pomyslnou štafetu pro příští rok. V nejbližší době proběhnou ještě aktivity pro žáky 4. a 5. tříd ZŠ.

Je vidět, že žákům naší obchodní akademie není lhostejné, co se děje v jejich okolí. Organizují i další aktivity pro mladší kamarády – od mateřské školy po školu základní – i pro své spolužačky. A to je skvělé. Do dalších kroků přejeme hodně štěstí a držíme palce, pejsci možná i tlapičky!

Miroslava Hulanová

Lesní závod Konopiště a ČSOP Vlašim zahájily revitalizaci Konopištského parku

V Konopištském parku, jehož většina je ve správě Lesního závodu Konopiště (Lesy České republiky, s.p.), se řadu let zhoršuje situace starých stromů s ekologickou a krajinnou hodnotou. Mohutné duby, lípy a další dřeviny, které v minulosti rostly na více méně volné ploše ve formě solitérů, skupin a stromořadí, měly perspektivu dožít se mnoha let a lahodit estetickému oku návštěvníka. Velmi starých stromů navíc obecně není rozhodně nazbyt, a i proto je celá plejáda jejich typických obyvatel, předně dřevozijných (saproxylických) brouků, na vymření.

Mnoho starých stromů v Konopištském parku zarostlo okolním náletovým porostem, který je zastíňuje a utlačuje. Mohutní mohykáni tak redukuje svou korunu, ztrácejí vitalitu a nemálo z nich odumírá a rozpadá se, z hlediska jejich životní perspektivy o řadu století předčasně. Některé byly zase ještě před sto lety ořezávány (zejména lípy) a po ukončení této činnosti vytvořily staticky neúnosné a rozlamující se vícekmenné (např. v aleji pod hájovnou Šiberna). Často jde o stromy dutinové či jinak tzv. biotopo-

vé, hostící řadu vzácných druhů organismů. Tyto druhy mívají malou migrační schopnost a se zánikem stromu (není-li nablízku jiný) zanikají také. Zásadním aspektem uvedeného problému je i zvýšené nebezpečí pro návštěvníky parku v důsledku padání větví apod.

Proto LZ Konopiště a Český svaz ochránců přírody (ČSOP) Vlašim začaly před několika lety připravovat projekt, v rámci něž budou podpořeny staré stromy v širokém areálu Konopištského parku. Plánuje se zejména kácení mladších, konkurenčních dřevin v sousedství starých stromů a arboristická stabilizace korun (citlivé ořezy větví) cílových jedinců. Pro ověření, že má projekt na daném území skutečně ochranný smysl, byl zajištěn entomologický průzkum, jenž prokázal výskyt desítek vzácných a zajímavých druhů saproxylických brouků, v čele se silně ohroženým zdobcem zelenavým, příbuzným slavnějšího páchníka hnědého. Jde o druhy vázané na staré biotopové stromy, ideálně osluněné. Výše uvedená opatření kromě svého primárního zaměření na ochranu přírody přispějí též k esteticky hodnotnému prostředí lesoparku, ale hlavně zvýší bezpečnost návštěvníků. V rámci krajinnářského cíle projektu se uvažuje též o obnově a zakládání vybraných krajinných prvků (např. formou dosadeb).

Projekt je rozložen do více etap a parkem se bude „stěhovat“. Již na konci zimy 2025 se začíná v nejexponovanější lokalitě kolem Dančí obory, Promenádní cesty a Šiberny, přičemž v dalších letech přijdou na řadu ostatní partie, včetně Chvojna či okolí velkého parkoviště. Projekt v Konopištském parku má od počátku dvě souběžné fáze, a to:

1/ Revitalizaci biotopů saproxylického hmyzu a 2/ Revitalizaci krajinných prvků.

Opatření byla odborně a velmi důkladně projektována, konzultována a schválena orgány ochrany přírody a krajiny i Národním památkovým ústavem. Projekt je převážně financován z Operačního programu Životní prostředí.

Navzdory povaze projektu a jeho jedinému motivu – péči o hodnoty Konopištského parku – předpokládáme, že realizace může některé návštěvníky a příznivce Konopiště zaskočit, neboť fakticky půjde o kácení a výřezy značného množství méně rozměrných stromů nebo o poměrně razantní ořez (částečné sesazení) vícekmenných lip. Prosíme v tomto smyslu všechny návštěvníky o pochopení a zvýšenou opatrnost. Případné bližší informace jsou připraveny poskytovat ČSOP i Lesy ČR.

Petr Kjučukov, Lesní závod Konopiště

Týnec obhájil skupinu „Šampionů“ v Národní síti Zdravých měst

V lednu se zástupci Týnce nad Sázavou podruhé zúčastnili slavnosti Ocenění Šampionů Zdravých měst a krajů za rok 2024 v Parlamentu ČR. Spolu se 17 starosty, primátory i dalšími významnými zástupci měst a krajů z celého Česka převzali ocenění za to, že aktivně zapojují veřejnost, strategicky plánují a řídí kvalitu života ve městě, udržitelný rozvoj a zdraví a zejména své zkušenosti otevřeně sdílejí s ostatními.

Skupina „Šampionů“ je nejvyšší příčkou tzv. Ligy Zdravých měst, navazuje na „Pokročilé“, „Začátečníky“ a „Pozorovatele“. „Liga“ je pro města, obce a regiony motivací, funguje

od roku 1998 a je vyhlašována každoročně. Slavnostní ocenění předali Věra Kovářová, 1. místopředsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, poslankyně Jana Krutáková, Jiří Koubek, vrchní ředitel sekce veřejné správy Ministerstva vnitra a Herbert Pavera, předseda NSZM.

Týnec nad Sázavou je členem Národní sítě Zdravých měst od roku 2016 a toto ocenění je pro město důkazem, že směr, kterým se ubírá, je správný, a že je živým, pohodovým místem pro všechny generace uprostřed čisté přírody na řece Sázavě.

Věra Velková, Petr Drahoňovský

Mezigenerační spojka se v Týnci ujala

**ZDRAVÉ
MĚSTO
TÝNEC**

Město Týnec nad Sázavou zorganizovalo v únoru již pátou mezigenerační spolupráci. Děti z přípravné třídy Základní školy Týnec nad Sázavou spolu se svou učitelkou navštívily seniory ve společenské místnosti domu s pečovatelskou službou. Senioři si tuto dopolední akci s názvem Mezigenerační spojka velice oblíbili. Na akci děti nejprve recitovaly básničky, zpívaly písničky a pak společně se seniory vytvořily strom se vzkazy v podobě srdíček. Na závěr akce senioři obdrželi od dětí ručně vyrobené dárky. Ozdobený strom jako památku si nakonec děti vystavily ve své třídě.

Mezigenerační spojka je organizována až čtyřikrát za rok v rámci projektů Zdravého

města Týnec. Loni na podzim ji na tomtéž místě doplnila ještě navazující akce nazvaná Duševní spojka. U dobré kávy se tu senioři pod vedením lektorky a koučky učili, jak si zlepšit svou duševní pohodu a spokojenost.

Pasti závislosti

Odpovědi na otázky jak chránit své děti a blízké před závislostmi, jak vůbec poznat závislost – ať už na návykových „trendy látkách“ nebo na virtuálním světě – získají zájemci na přednášce Pasti závislosti, která se uskuteční 9. dubna od 17.00 v zasedací místnosti městského úřadu v Týnci nad Sázavou. Přednášet bude preventista Policie ČR Jaroslav Bican. Akce je součástí cyklu Bezpečné město.

Alena Pivoňková, koordinátorka Zdravého města a místní Agendy 21

Hospůdka v Náklí – místo, kde to žije po celý rok!

Hospůdka v Náklí v Týnci nad Sázavou opět ožívá! Od ledna 2025 ji nově otevřely provozovatelky Kempu Týnec, které z ní chtějí udělat místo, kde se dobře jí, skvěle tráví čas a kde se stále něco děje. Ať už přijдете poseďte s přáteli, zahrát se čajem nebo si užít některou z chystaných akcí, vždy vás přivítáme s úsměvem!

Co si u nás dáte?

„V Hospůdce v Náklí se vždy můžete spo-

lehnout na příjemnou obsluhu, pohodové posezení a nabídku, která potěší každého,“ říká Lenka Říhová. „V zimních měsících si můžete vychutnat výběrovou kávu, horkou čokoládu nebo svažené víno, zatímco na jaře a v létě se můžete těšit na čerstvé limonády, vychlazené pivo a grilovaný camembert či klobásu.“

K zakousnutí nechybí rychlé občerstvení, tradiční vodácké klasiky jako utopence či nakládaný camembert a pro mlsné jazyčky palačinky. „Ať už se u nás zastavíte jen na rychlou pauzu, nebo plánujete delší posezení s přáteli, vždy vás rádi přivítáme!“ dodává.

„Chceme, aby hospůdka i tábořiště žily nejen skvělým jídlem a pitím, ale také zábavou a společnými aktivitami. Proto chystáme turnaje v KUBB, pétanque a letos poprvé i v ruských kuželkách,“ vysvětluje Lenka Říhová. „Myslíme i na děti – během roku pro ně připravujeme akce jako čarodějnický rej, Den dětí, oslavy začátku i konce prázdnin. A rádi bychom letos poprvé založili novou tradici – Týneckou neckyádu, která se uskuteční v průběhu srpna.“

Tábořiště ožije v dubnu – a s ním i Bistrobust!

Na otvírání tábořiště při čarodějnicích se můžete těšit už v dubnu! „Samozřejmě bude velká i malá trampolína, Bistrobust s milou obsluhou, turnaje, grilování a spousta překvapení. Dospělí si užijí přátelskou atmosféru, zatímco děti si budou hrát a skákat. Přijďte si užít skvělou atmosféru a být součástí dění v Týnci!“ uzavírá Lenka Říhová.

Co vás čeká dál?

Během roku chystáme turnaje, tematické večery a akce pro rodiny s dětmi. Léto bude patřit grilování, venkovnímu posezení a osvěžení v řece, zatímco podzim zakončíme tradičním Zamykáním Sázavy.

Přijďte na jedno – nebo na celý večer! A v programu nebudou chybět ani hudební večery.

Ať už si chcete dát dobré jídlo, vychutnat přátelskou atmosféru nebo si užít některou z chystaných akcí, Hospůdka v Náklí je tu pro vás – po celý rok!

Na vaši návštěvu se těší celý tým areálu v Týnci nad Sázavou

Demonstrační objekt Samechov byl zařazen mezi evropské živé laboratoře

Demonstrační objekt (DO) Samechov aplikující tzv. ekologické lesnictví, který založil Lesní závod Konopiště (Lesy České republiky, s.p.) ve spolupráci s Katedrou ekologie lesa Fakulty lesnické a dřevařské České zemědělské univerzity v Praze, se významně rozšířil. Jeho výměra vzrostla z původních 64 ha na 282 ha, takže ve spojení s „referenční plochou“ Národní přírodní rezervace Ve Studeném tvoří ucelené území o výměře 325 ha. Zároveň byl Samechov zařazen mezi sedm tzv. živých laboratoří (*living labs*) evropského projektu Transformit, koordinovaného Evropským lesnickým institutem (EFI). Sít živých laboratoří slouží k rozvíjení (a sdílení zkušeností) integrativního lesnického managementu, zohledňujícího vedle produkce dříví škálu ekosystémových funkcí, včetně ochrany přírody.

Koncepce ekologického lesnictví, na niž DO Samechov cílí, vznikla v Severní Americe v 80. letech 20. století jako reakce na neudržitelnost produkčního lesnictví z hlediska ochrany biodiverzity. Nejde vlastně o nový hospodářský model, ale sama příroda je zde modelem. Koncepce vychází z režimu pří-

rodních disturbancí (narušení), typického pro dynamiku lesů daného regionu. Disturbanční režim vykazuje specifické intervaly, intenzitu, převažující způsob odumírání stromů a tzv. biologické dědictví, které po přírodních narušeních v ekosystému zůstává. Biodiverzitu lze chránit respektováním a napodobováním podmínek disturbančního režimu, v jehož podmínkách se tisíce let vyvíjela. Cílem je zajištění funkční sítě biotopů na úrovni krajiny i porostu.

Na Samechově vycházíme z přirozené dynamiky bučin. Je tak mimo jiné aplikována jemnější, variabilní těžba bez vzniku holosečí a ponechávání dostatek stromů i porostů k úplnému zestárnutí a dožití a mrtvého dřeva k zetlení, v zájmu přežití a šíření nespočtu druhů organismů, které by jinak v hospodářském lese nemohly existovat. Staré stromy rovněž významně přispívají k ukládání uhlíku, čímž zmírňují klimatickou změnu. DO Samechov je kromě rozvíjení dobré praxe a výzkumu určen zejména pro exkurzní procházky odborné i laické veřejnosti.

Petr Kjučukov, Lesní závod Konopiště,
foto Hubert Herel

Noví držitelé značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®

moobslužném stánku před domem, který v sezóně průběžně doplňuje. Hovězí maso pochází z různých plemen chovaných na farmě, včetně Charolais, Limousin, České straky a Aberdeen Angus. Porážejí je na nejbližších jatkách a sami bourají v pronajaté bourárně. Zákazníkům pak rozvázejí maso v balíčcích po 10 kg.

Farma rodiny Laloučkových byla oficiálně založena v roce 1992, ale její zemědělské dědictví sahá až do 18. století. Hospodaří na přibližně 35 hektarech, specializuje se na pěstování brambor a produkci krmiwa a steliva pro vlastní stádo dobytka čítající 15 krav dojnic a 30 býků. Více informací je na www.lalouckovi.cz.

Hovězí maso, dýně a brambory z Rodinné farmy Laloučkoví z Miřetic a Včelí produkty od Želivky jsou dalšími držiteli značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®. Aktuálně se značkou pyšní zhruba čtyřicítka výrobců, zážitků a služeb v cestovním ruchu, které ctí místní tradice a přinášejí do regionu originální příběh.

Rodinná farma Laloučkoví z Miřetic v minulosti získala regionální značku pro svůj med – včelařství má na jejich statku tradici od roku 1942. Nově může značku používat také pro brambory, dýně a hovězí maso. Pěstuje brambory polorané odrůdy Antonia, která se dá dobře dlouhodobě skladovat. Farma nabízí také širokou škálu dýní – od halloweenových přes okrasné až po hokaido –, a to v sa-

a o dva roky později od něj toto řemeslo převzal. V současnosti se stará o 26 včelstev. Kromě medu a medoviny vyrábí vonný vosk a včelí svíčky. Podrobnosti jsou na www.vitovo-vcelarstvi.cz.

Regionální značka je nejen zárukou kvality, ale také šetrnosti k životnímu prostředí a důkazem pospolitosti výrobce s regionem. Je udělována také zážitkům a službám v cestovním ruchu, především stravovacím a ubytovacím zařízením.

jt

Certifikované Včelí produkty od Želivky – med, medovina a výrobky z vosku – má nově i Vítovo včelařství z Lokte-Němčic u vodní nádrže Švihov (Želivka). Protože včely chová u přírodního zdroje vody, zemědělci zde nemohou užívat agresivní postřiky, což vytváří ideální podmínky pro zdravý vývoj včelstev a výrobu kvalitních včelích produktů. Jiří Vít začal s včelařením v roce 2015 pod vedením svého dědečka

Pivovar Ferdinand zabodoval v První pivní extralize

Světlý ležák Premium od Pivovaru Ferdinand se umístil na prvním místě v soutěži První pivní extraliga (PPE). Stal se tak nejlepším ležákem v České republice pro rok 2024.

V loňském roce se uskutečnilo již 15. finále soutěže PPE. „Světlý ležák Premium si svou pozornost získal již v semifinále a zachoval si špičkovou úroveň v průběhu celého roku, protože základní kola jsou od sebe několik měsíců,“ říká Ladislav Jakl, prezident PPE. Součástí hodnotitelské komise jsou nadšen-

ci i absolventi pivovarnických oborů na SPŠPT Podskalská a VŠCHT v Praze.

První Pivní Extraliga je občanské sdružení, které od roku 2010 degustuje světlé ležáky z českých, moravských a slezských pivovarů. Zabývá se odbornými degustacemi i propagací kvality a rozmanitosti na českém pivním trhu. Sdružení pořádá v průběhu roku pět základních degustačních kol, dvě semifinále a jedno finálové kolo.

Ladislav Lojka

V Bystřici proběhly soutěže Kandrdásek a Pohárek SČDO

V divadelním sále U Jelena v Bystřici se v lednu konal další ročník oblastních soutěží Kandrdásek a Pohárek SČDO (Svazu českých divadelních ochotníků). Úroveň všech vystoupení, a to i těch nejmladších účastníků, byla letos velmi dobrá – každý rok je lepší a lepší.

Práce odborné poroty ve složení Milan Schejbal, Pavlína Schejbalová a František Paluš ml. byla tedy velmi obtížná, ač jim pomáhal i tajemník SČDO Jiří Čech. Všichni účastníci dostali pamětní list a dostalo se jim cenných a vysoce odborných připomínek a zhodno-

cení jejich výkonů od těch nepovolnějších osob.

V nejmladší kategorii byla do celostátního kola Kandrdásku nominována třináctiletá Kamila Vyhnalová s monologem ze hry Linda Lumíra Kubátka. Doporučení (tzn. že mohou, ale nemusí být vyzváni k účasti) byli: Ema Milerová a Anabella Hájková, 10 let – hra Luisa a Lotka, Aloisie Fialová a Marie Sodomková, 11 let – hra Sestra, Adrian Sotkov, 11 let – hra Strašpytel, Berta Jiroutová, 11 let – hra Příhody lišky Bystroušky a Anežka Stražilová, 13 let – hra Holky na vodítku.

V Pohárku byla v kategorii monologů nominována Sofie Svatošová s monologem z hry Deník a doporučení do celostátního kola dostala Julie Ganajová s monologem ze hry Měsíc nad řekou. V kategorii dialogů excelovaly Marie Neradová a Kateřina Hurtová s výňatkem ze hry Motýlí strategie a zcela právem byly nominovány do celostátního kola Pohárku ČSDO.

Všem zúčastněným gratuluji a přeji jim hodně úspěchů v další divadelní činnosti.

R. Dv.

Benešov vyhlásil další ročník ocenění Srdce Benešova

Město Benešov otevírá nominace pro čtvrtý ročník prestižního ocenění Srdce Benešova, které každoročně vyzdvihuje osobnosti, jež se svou činností zasloužily o rozvoj městské kultury, vzdělanosti, sportu či uchovávání historického dědictví. Cena je symbolem uznání pro jednotlivce, kteří se nezištně věnují svému městu a jeho komunitě. Nominace jsou přijímány do 30. dubna 2025. Laureáti budou vyhlášeni a oceněni na konci roku 2025.

„Benešov je místem, kde žije řada vynikajících lidí, kteří svou oddanou prací a nasazením dělají naše město lepším. Ocenění Srdce Benešova je způsobem, jak těmto osobnos-

tem poděkovat za jejich přínos. Pokud ve svém okolí znáte někoho, kdo si tuto cenu zaslouží, neváhejte a pošlete nominaci,“ vyzývá starosta města Jaroslav Hlavnička.

Návrhy na udělení ceny mohou podávat členové Zastupitelstva města Benešov, výbory zastupitelstva, komise Rady města Benešov, občané, organizace, instituce, spolky a další subjekty. Nominace je možné podávat do 30. dubna 2025, a to písemně na podatelnu Městského úřadu Benešov, datovou schránkou nebo e-mailem na adresu epodateln@benesov-city.cz (do předmětu uveďte „Srdce Benešova“). Každý návrh musí obsahovat jméno a příjmení nominovaného,

podrobné zdůvodnění zásluh, za které by ocenění mělo být uděleno a kontaktní údaje na nominovaného i na osobu podávající návrh.

Ocenění v minulých ročnících

Cena Srdce Benešova byla poprvé udělena v roce 2021, kdy ocenění získala Anna Balatová za celoživotní přínos v oblasti kultury. V roce 2022 byli laureáty Erich Renner a Jiří Jandač, kteří byli uznáni za své dlouholeté působení v oblasti vědecké činnosti a sportu. V loňském roce cenu získali Jana Tywniaková, Anna Fassatiová a František Šturm, kteří se zasloužili o rozvoj kultury, vzdělanosti a historického dědictví města.

Tereza Lípová

Projekt Terénní a komunitní sociální práce – nebojte se požádat o pomoc

Potřebují vyřešit tíživou životní situaci, poradit, jak se zbavit dluhů, kde získat prostředky na důstojné žití nebo jen pomoc s vyřízením „papírů“ na úřadech. Většinou se bojí říct o pomoc či radu, možná nevědí, na koho se obrátit, možná se stydí před rodinou nebo sousedy, a spirála jejich problémů se tak stáčí čím dál víc. Přitom blízko sebe mají někoho, kdo jim dokáže pomoci najít východisko z nepříznivé situace – terénního sociálního pracovníka.

Projekt Terénní a komunitní sociální práce probíhá v rámci samostatné působnosti obcí a pod záštitou Posázaví o.p.s. ho realizuje RUAH spolu se svazkem obcí CHOPOS a městem Jílové u Prahy. Navázal na tři podobné projekty, které uvedené subjekty úspěšně realizovaly v uplynulých letech. Propojením terénní sociální práce na obcích, terénní odlehčovací služby a domácí zdravotní péče mohou klienti jen získat. Zdravotní sestry i pracovníci v sociálních službách mají kontakty na příslušnou terénní sociální pracovníci, která je přiváděna klienta navštívit a nabídnout mu podporu tam, kde on sám neumí, nemůže nebo mu jeho stav neumožňuje o pomoc na úřadech požádat.

Na následujících řádcích uvedeme několik příkladů, s nimiž se terénní sociální pracovníci v uplynulých měsících a letech setkali. Každý příběh je individuální, nedá se řešit podle žádné šablony, ale spíše dlouhodobou spoluprací s klientem a pomalým získáváním jeho důvěry.

Příklad první

V bariérovém rodinném domě mimo velké město žil invalidní otec ve vysokém věku se synem, který sice fyzické síly měl dost, ale bohužel měl psychické zdravotní problémy už od dětství. Dokud s ním v rodině žila synova matka, vše fungovalo vcelku obstojně, bohužel po její smrti zůstali pánové na vše sami. Sociální pracovníce začala rodinu pravidelně každý týden navštěvovat a v mezičase si ještě s oběma muži telefonovala. Protože pánové příliš nezvládali péči každý sám o sebe, natož o sebe navzájem, bylo potřeba vymyslet řešení, které by všem vyhovovalo. Starý pán po několika měsících návštěv a konzultací souhlasil, že se přestěhuje do domova s pečovatelskou službou, nemo-

vitost se prodá a za peníze z prodeje bude koupit byt pro syna v téže městě, aby to měl blízko k otci, ale zároveň i ke službám, které mu budou pomáhat v samostatném žití. Zde vznikla skvělá spolupráce s komunitním týmem Fokus, který poskytuje terénní a ambulantní služby dospělým lidem se zkušeností s duševním onemocněním. Oba pánové teď žijí v prostředí, které je uzpůsobeno jejich fyzickým i duševním možnostem. Situaci se podařilo vyřešit po zhruba roce velmi intenzivního působení v rodině.

TIP: Pokud máte doma dospělé dítě se znevýhodněním, zkuste se navázat na vhodné služby v okolí již teď, ať už se jedná o Fokus nebo o Rytmus, organizace, kterým záleží na tom, aby lidé s postižením žili běžný život, v přirozených podmínkách. A pokud k tomu potřebují podporu, tak aby ji měli skutečně dostupnou – v potřebné kvalitě i rozsahu.

Příklad druhý

V posledních letech se zvýšil počet klientů v seniorském věku, kteří řeší problémy rostoucích nákladů na bydlení. Většinou v médiích zaznamenali, že by mohli čerpat příspěvek na bydlení, nevědí již teď, jak postupovat. Zatímco dříve tuto dávku čerpali spíše lidé s více než podprůměrným příjmem, nyní se na nás obracují i senioři s průměrným důchodem. Vždy záleží na výši nákladů na bydlení a vzhledem k tomu, jak vzrostly nájem a energie, opravdu má na tuto dávku nárok stále více lidí. V dnešní době lze o dávku žádat i on-line, avšak lidé, kteří se na nás obracují, to z různých důvodů nezvládnou. Administrativní náročnost je stále dost velká, formuláře jsou dlouhé a nesrozumitelné, doložit vše správně je pro mnoho lidí náročné.

Takovým klientem je i paní M., která se přestěhovala ve své obci do bytu v bytovém domě. Obrátila se na mě po nastěhování. Šly jsme se nejprve u ní doma, vyplnily jsme všechny formuláře, daly jsme dohromady potřebné dokumenty, potvrzení plateb a podobně. Žádost jsem podala na úřad práce v Benešově, který paní M. přiznal příspěvek na bydlení. Od té doby se scházíme každý půlrok, případně čtvrtrok. V tomto intervalu je totiž nutné úřadu práce doložit příjmy a výdaje na další období. Paní M. i další klienti kromě důchodu nebo platu pobírají každý měsíc i příspěvek na bydlení, takže

mohou lépe vyjít a nehrozí, že by o bydlení přišli nebo že by neměli dost financí na běžný život.

Příklad třetí

Jako sociální pracovníce se často setkáváme s osudy, které vyžadují rychlou a efektivní pomoc. Jedním z nich byl i příběh paní Jany, samozivitelky, která se ocitla v tíživé situaci poté, co její bývalý partner přestal platit výživné na jejich pětiletou dceru Elišku. Jana se na mě obrátila ve chvíli, kdy už nevěděla, jak dál. Pomohla jsem jí sepsat návrh na exekuci výživného a nasměrovala ji na Občanskou poradnu, kde jí poskytli bezplatnou právní pomoc. Zároveň jsme společně podaly žádost o sociální dávky, aby mohla překlenout období nejistoty. Díky tomu získala příspěvek na bydlení a přídavky na dítě, což jí umožnilo uhradit nezbytné výdaje. Vymáhání výživného trvalo několik měsíců, ale nakonec bylo úspěšné – exekuce zajistila, že dlužné částky byly postupně uhrazeny. Tento případ ukazuje, že i v náročných situacích je důležité nevzdávat se a hledat pomoc. Společně jsme dokázaly zajistit pro Janu a její dceru, aby mohly znovu žít důstojně a bez strachu z budoucnosti.

Příklad čtvrtý

Prvotní žádka klienta byla v podpoře a pomoci při velké zadluženosti, a s tím související tíživé finanční situaci. Řešili jsme s ním splátkový kalendář u nebankovních společností. Nárok měl pouze na pomoc v hmotné

Místa působnosti a kontakty na terénní sociální pracovníky v Posázaví:

Týnecko

Hana Kronovetrová, tel.: 733 741 028
e-mail: tynecko@obceblizelidem.cz
Okružní 520 (přízemí)
257 41 Týnec nad Sázavou

Sázavsko

tel.: 733 741 052
e-mail: sazavsko@obceblizelidem.cz
Školská 434 (zdravotní středisko, 1. patro),
285 06 Sázava

Čerčansko

Klára Dvořáková, tel.: 733 741 046
e-mail: cercansko@obceblizelidem.cz
Sázavská 57 (budova obecního úřadu),
257 21 Poříčí nad Sázavou

Bystřicko-Neveklovsko

Ilona Kuncová, tel.: 733 741 034
e-mail: bystricko@obceblizelidem.cz
Komunitní centrum Bystřice
K Nesvačilům 492, 257 51 Bystřice

CHOPOS

Pavel Goby, tel.: 601 376 380
e-mail: pgoby@chopos.cz
Křížkova 1424, 256 01 Benešov

Jílovsko

Marie Pinkasová, tel.: 727 827 420
e-mail: pinkasova@jilove.cz
Tyršova 318
254 01 Jílové u Prahy – 2. patro

nouzi (vyřizujeme s klientem na úřadu práce), měl přiznanou invaliditu, ale bez výplaty invalidního důchodu z důvodu nedostatku odpracovaných let. Řešili jsme možnost doplacení chybějících let, aby dostal alespoň minimální důchod. Během spolupráce s klientem jsme zjistili, že si nadále bere nové půjčky, není schopen si uvědomit následky a povinnosti, které se s tím pojí. S klientem a jeho sestrou jsme nakonec došli k závěru, že by bylo vhodné omezit jeho svéprávnost v oblasti financí. Návrh podala sestra a stala se jeho opatrovníčkou. Poté mu doplatila „chybějící léta“ na důchodovém pojištění a po

téměř roce a půl mu byl vyplacen invalidní důchod. Dále jsme poskytovali poradenství opatrovníci ve věcech spojených s výkonem opatrovnictví. Klientovi byla poskytována podpora v každodenních záležitostech, vyřizovali jsme příspěvek na bydlení, příspěvek na péči, sehnali lékaře – psychiatra. Po cca dvou letech jsme úspěšně požádali o zvýšení stupně invalidity. V současné době klientovi poskytujeme podporu cca jednou za dva měsíce v rámci konzultace – týká se psychosociální podpory, pomoci při vyřizování sociálních dávek atd. Situace je v rámci možností stabilizována.

Budoucnost projektu

Projekt Terénní a komunitní sociální práce potrvá minimálně šest let a je financován z Operačního programu Zaměstnanost plus. Už nyní ale obce řeší jeho vzdálenější budoucnost.

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Terénní a komunitní sociální práce v Posázaví
CZ.03.02.01/00/22_008/0000020

jt

Dlouho chyběl, teď pomáhá: Denní stacionář Delta je v provozu

Lidé s vyšší mírou potřebné podpory a projevy chování náročnými na péči mají v Benešově nové zázemí! Od 12. února v Antuškově ulici začal fungovat Denní stacionář Delta, který zaplňuje dlouholetou mezeru v sociálních službách v regionu. O tom, jak moc byl potřebný, svědčí i fakt, že se jeho kapacita velice rychle naplňuje a již nyní ho využívá 10 klientů.

Služba je určena dospělým lidem od 19 let se zdravotním postižením, kteří v důsledku svého omezení nemohou zůstat v průběhu dne doma bez podpory. Zároveň chtějí být ve společnosti jiných lidí, smysluplně trávit svůj čas, aktivně se rozhodovat a plánovat svůj program. Právě zapojování do běžného života napomáhá udržovat vztahy a před-

cházet sociální izolaci, která je v životech lidí s těžším zdravotním znevýhodněním bohužel poměrně častá. Cílem proto také je být součástí života v Benešově a využívat příležitosti, které jeho komunita nabízí. Stacionář zajišťuje svým klientům bezpečné a přátelské prostředí, kde se mohou s individuální

podporou zaměřit na vzdělávání, tvoření, pohyb, zvládání každodenních úkonů nebo péči o vlastní osobu. K dispozici je denní místnost, kde se mohou věnovat dle svých zájmů rozličným aktivitám, cvičicí koutek, relaxační místnost pro chvíle odpočinku, koupelna a také jídelna s kuchyní, kde se mohou podílet na činnostech nebo si dle své chuti připravit oběd. Prostory jsou plně bezbariérové a součástí je i komunitní zahrada.

Vznik stacionáře iniciovala obecně prospěšná společnost Rytmus Střední Čechy, která je zároveň jeho provozovatelem. Na základě své dvacetileté praxe a třem poskytovaným službám lidem se zdravotním postižením tak zareagovala na stále se opakující žádosti po ucelenosti podpory. Díky stacionáři se

rodinám bude lépe vyvažovat péče a osobní život. Pečující získají potřebnou úlevu, šanci věnovat se svojí práci a jiným povinnostem nebo dalším členům rodiny, ale především sami sobě. Pocit jistoty, že jejich blízcí jsou v dobrých rukou a mají program, který jim dává smysl, také výrazně snižuje obavu o budoucnost.

Otevření takového zařízení nebylo samozřejmostí. Významně se na tom podílelo město Benešov, které poskytlo dotaci ve výši 200 000 Kč, a také další obce a jednotliví dárce, kteří finančně pomohli. Díky těmto příspěvkům organizace vytvořila prostor, který nejen zajišťuje péči, ale také dává klientům možnost rozvíjet se, prožívat radost a žít aktivnější a samostatnější život.

Jana Krupková

Kontakt:

Denní stacionář Delta
Antušková 266, Benešov
Běžná provozní doba: pondělí–pátek
7.30–16.30
Bc. Michaela Zavadilová
e-mail: vedouci.ds@rytmus-sc.cz,
tel.: 608 011 906

**Více informací naleznete na
www.rytmus-sc.cz.**

Charita Starý Knín působí i v Maršovicích

Osobní asistenci, pečovatelskou službu a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi nabízí na Příbramsku, Voticku a Neveklovsku Charita Starý Knín. Nové zázemí našla v bývalé faře v Maršovicích, na jejíž rekonstrukci získala dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu. Projekt napomůže zvýšit kvalitu a efektivitu sociální práce s uživateli, což přispěje ke zlepšení jejich sociální situace.

Hlavním cílem Sociálně aktivizační služby je provést rodiny obdobím nepříznivé situace a dovést je k jejich samostatnosti. Snahou je

dosáhnout co největšího možného rozvoje schopností a dovedností uživatelů služby v přirozeném domácím prostředí. Zvýšení rodinných kompetencí a dovedností následně zabrání umístění dětí mimo rodinu.

Charita nabízí ambulantní a terénní sociální službu, základní sociální poradenství, podporu a pomoc rodinám s dětmi do 18 let v místě bydliště. Klienty doprovodí na jednání na úřady, do škol apod., pomůže jim sepsat žádosti a návrhy. Za přítomnosti pedagogických odborníků podpoří rodiče při vzdělávání dětí. Přípraví vzdělávací a pra-

covní činnosti pro děti, jako pohybové a naučné hry, tvořivé dílny, výlety apod. Služba je poskytována bezplatně.

Kontakt:

Bc. Jana Moulíková, DiS.
sociální pracovnice Maršovice
e-mail: moulikova@socialnipece.cz
tel.: 739 760 487
Pracovní doba: čtvrtek 8.00–12.00

**Další informace jsou na
www.socialnipece.cz**

Čtyřkoly: Jak se žije v obci, kam jiní jezdí na rekreaci

Věradý, Veradý, Fyradý, Vieradý, Štyrkoly, Čtyrkoly... pokaždé jinak, ale pořád jsou to Čtyrkoly, jediná obec tohoto jména v České republice. Leží na pravém břehu řeky Sázavy, žije v ní kolem 780 obyvatel, zhruba týž počet lidí tady má svůj letní byt. „Žije se tu krásně. Co by si člověk mohl přát víc, než bydlet tam, kam jiní jezdí na rekreaci?“ říká s úsměvem starosta Vladislav Horák.

V posledních 25 letech se podle něj počet obyvatel Čtyřkol, jejichž součástí je i Javorník, zvýšil téměř trojnásobně. To klade velké nároky na infrastrukturu. „Například vodo-
vod a kanalizaci v obci máme relativně „mladé“, což je obrovská výhoda pro další rozvoj i náklady na budoucí údržbu. Teď připravujeme rozšíření kapacity čistírny odpadních vod na 1500 ekvivalentních obyvatel, odhadované náklady jsou 35 milionů Kč bez DPH,”

dodal starosta. Letos by měla být dokončena projektová dokumentace, příští rok proběhne výběrové řízení a realizovat by se mohlo v letech 2027–2028. Obec se pokusí získat na stavbu dotaci – ta by ale podle dostupných informací nepokryla víc než 30 procent z celkových nákladů.

Investice do infrastruktury jsou během dlouhou trať

„Potřebujeme dobudovat komunikace a chodníky, tomu ale musí předcházet právě dostavba sítí, potřebujeme opravit most přes řeku Sázavu a most přes železniční trať, který je z šedesátých let 19. století. Investic v obci je spousta, jen na infrastrukturu bychom potřebovali v souhrnu cca 100 milionů korun, což je nad možnosti obce,” vypočítal starosta. Roční příjmy Čtyřkol se pohybují kolem 18 milionů korun, z toho jde většina na mandatorní výdaje, dále údržbu, osvětlení, odpady... a na investice zbývají jen jednotky milionů korun. Z minulých let má obec naštěfeno zhruba 15 milionů korun, na pokrytí plánovaných investic to ale zdaleka nestačí. „V minulosti jsme obec nechťeli zásadně zadlužovat, takže jsme nevyužívali úvěry a in-

frastrukturu budovali postupně, teď zpětně vidím, že to byla chyba, a to zejména z důvodu změny dotační politiky státu,” připustil starosta. Investice do infrastruktury jsou podle něj během na dlouhou trať, odhaduje to na 10–20 let. „Níc méně nestěžujeme si a pokračujeme v budování,” dodal.

Po několika letech Čtyrkoly obnovily své členství v MAS Posázaví. „Je to dobrá platforma pro setkávání, zejména pro nás malé obce je to studnice informací, a to je největším benefitem,” konstatoval starosta. V současné době MAS pomáhá obci se dvěma projekty. Jedním z nich je přestavba fotbalových šaten na bývalém hřišti Vávrovky na obecní klubovnu pro místní kroužky a zájmové skupiny. Cena díla včetně DPH je 5,8 milionu Kč, z toho dotace pokryje 1,4 milionu Kč. Stavba již byla zahájena a předpokládá se dokončení na podzim letošního roku. Ve spolupráci s MAS Posázaví realizují Čtyrkoly také fotovoltaiku na střeše obecního úřadu – o dotaci obec požádala sama, MAS jí pomáhá s administrací.

Život v obci

„Nechceme zakonzervovat dění v obci tím, že budeme jen pokládat trubky a asfalt. Rádi bychom se věnovali i ostatním oblastem – volnému času, sportu, kultuře,” pokračoval starosta. Zastupitelstvo obce schválilo záměr vybudovat v jižní části areálu Vávrovky hřiště s umělým povrchem a osvětlením, které by využíval primárně nový Fotbalový klub mládeže Čtyřkoly, ale také další skupiny obyvatel. Realizace se předpokládá v roce 2026.

Na obecním úřadě mají jednu místnost, kde probíhá například cvičení jógy, scházejí se tam mladí hasiči, senioři, je to i volební místnost a místnost na nejrůznější schůze, nedávno zde byla dobročinná výstava fotografií pro čerčanský hospic. Pořádají rozsvěcení vánočního stromu před úřadem. V areálu na Vávrovkách, kde bude nová klubovna, se konají venkovní akce, jako například pálení čarodějnic, diskotéky, hudební festival, pouť, dětský den... Od června do září se tam koná 8–9 akcí. „Vnímám to tak, že obec tu není od toho, aby přímo organizovala nebo vedla spolkové činnosti, ale aby pro ně vytvořila zázemí – poskytla prostor, hřiště, ideálně zdarma nebo za udržovací poplatek, a vše ostatní by mělo být na dobrovolnících,” dodal starosta s tím, že jeho obdiv a vděk mají všichni lidé, kteří pro podobné aktivity v obci neváhají obětovat svůj volný čas a energii.

„Na Planýrci plánujeme vybudovat malou kapličku, která by byla místem setkávání a rozjímání,” poznamenal starosta. „Je to malá otevřená stavba, s novodobým prvkem odkazujícím zároveň i na historii – kaple bude mít šindelovou střechu, výklenkový vstup, jako křesťanská stavba bude orientovaná na východ, na jih bude mít jednoduchý průzor, jímž bude vidět na kostel sv. Klimenta na protějším Hradišti,” popsal starosta. Záměr už zastupitelstvo představilo veřejnosti a očekává se velká diskuze nad tímto tématem, neboť stavba tohoto typu je do jisté míry kontroverzní, a to primárně z hlediska potřebnosti takové investice. Stavba kaple bude financována z více zdrojů, kromě obecního rozpočtu a případné dotace obec vyhlásila veřejnou sbírku – zájemci mohou přispět na transparentní účet 131-3328820217/0100. Včetně úprav okolí by kaplička mohla být hotova v roce 2026.

„Čtyrkoly byly vždy z velké části chatovou osadou, mají skvělou dopravní dostupnost díky dvěma železničním tratím, ani nám sem nezajíždí autobus, nepotřebujeme ho. Máme tady dva penziony s restaurací, klasická hospoda se sálem je ale zavřená. Nemáme školu ani školu a ani je neplánujeme. Přispíváme na děti umístěné ve školce v Pyšelicích a v Čerčanech. Spádovou základní školu máme v Čerčanech, které připravují velkou investici do školy, na níž se spolu s dalšími spádovými obcemi budeme finančně podílet. Nemáme ani hřbitov či kostel, spousta starostí tím ubývá. Z velké části to vyplývá z historie obce, v níž kdysi žilo kolem 250 obyvatel, takže tyto služby nebyly tolik zapotřebí,” vysvětlil starosta.

Z historie obce

První písemná zmínka o Čtyrkolech pochází z roku 1549, původně patřily ke Lštění, později k Mnichovicím. Jako o samostatné obci se o nich mluví teprve v roce 1742. V roce 1960 byly Čtyrkoly sloučeny s obcí Lštění, samostatnými se znovu staly v roce 1990. V období první republiky začali v okolí obce stavět obyvatelé Prahy první chatové osady. K masivní výstavbě soukromých rekreačních objektů došlo po druhé světové válce – v současnosti se jich na katastru obce nachází téměř 400.

jt

Baráčníci reprezentují slušné chování, tradice a zvyky, říká František Hruška

Sousedé a tetičky, pantatínek, rychtář, místorychtář, syndyk, berní, slídlíkové účtů, švandymistr, vzdělávatel, dráb, ponocný, šafář, gratulanti... ne, to nejsou role z filmu po pamětníky, i když by se to na první pohled mohlo zdát. Jsou to jména členů a funkcionářů Vlastenecko-dobročinné obce baráčnícké, neboli baráčníků, kteří se už 150 let snaží v obcích a městech udržovat staročeské zvyky a obyčeje. Právě před 100 lety baráčníci „zakořenili“ i v Přestavlkách u Čerčan. „Jsou součástí historie naší obce a neumím si představit jakoukoliv oslavu, akci či kulturní událost bez jejich prezentace,“ říká starosta Přestavlk Jan Mikulanda, který je od loňska sám jedním ze „sousedů“, tedy členů spolku baráčníků.

Padesát let spojuje svůj život s přestavlkými baráčníky i František Hruška, posledních 40 let byl jejich rychtářem. „Prožil jsem tam velký kus svého života. Nejvíce se mi líbí, že je tam dobrý kolektiv, mezi přestavlkými baráčníky není zášť ani závist, případné spory se rychle urovnají. Je to reprezentace slušného chování, tradice a zvyků. Nikdy jsme nekoukali ani na politickou příslušnost, nedělali jsme rozdíly mezi lidmi a s každým jsme chtěli vycházet po dobrém,“ říká vitální muž, který v březnu oslaví 90. narozeniny.

František Hruška pochází z Bukovan, do Přestavlk se příženil. „Žil jsem tam 52 let,

do spolku baráčníků jsme se s manželkou dali v roce 1975, od roku 1984 jsem byl jeho rychtářem,“ vzpomněl. Po smrti manželky se před několika lety přestěhoval z Přestavlk do domu s pečovatelskou službou v Benešově, na přestavlké sousedy a tetičky ale nezapomíná, je mezi nimi vždy rád. Dojíždění je pro něj už složitější, proto letos rychtářskou štafetu předal.

„Náplní baráčníků je udržovat staré zvyky. Máme krásné spolkové kroje, ženy ve stylu Mařenky z Prodané nevěsty, muži nosí takzvaný svéráz – vyšivanou košili, pod krkem mají uvázanou červenou mašli a na hlavě čepici s brčkem,“ popsal František Hruška. V krojích se účastní všech akcí, které se v obci konají, například pověstných dožínků firmy AGRO Přestavlk. „Obzvláště naše tetičky tam jsou oblíbené, v krojích vítají všechny přichozí chlebem a solí,“ popsal. Trochu ho mrzí pokles počtu členů spolku baráčníků, v 70. letech minulého století jich bylo v Přestavlkách 34, v současnosti je jich polovina. „Ale pořádek se držíme, teď přišli i nějací mladí, i já jsem se stal členem,“ dodal starosta Jan Mikulanda.

Spolek financuje svou činnost z členských příspěvků, v minulosti byl hlavním zdrojem

jeho příjmů sběr starého železa. „Za utržené peníze jsme pořádali zájezdy pro členy, jezdili jsme po celé republice, na výstavy v Budějovicích nebo Litoměřicích, bylo to krásné. Pamatuji si na první baráčnícký ples v Přestavlkách – rychtář při jeho zahájení oznámil, že odtud až do konce plesu si všichni budou tykat, a to nehlédě na věk. Takže my dvacetiletí kluci jsme museli tykat sedmdesátiletým tetičkám,“ smál se František Hruška při vzpomínce. Toho, kdo to tehdy porušil, prý dráb odvedl do šatlavy a hřišník se z ní pak musel vykoupit.

„Dráb dbá na pořádek v obci, pantatínek má jako nejstarší člen dohled nad celým spolkem, aby v něm nevznikaly nesváry mezi lidmi. Paňmaminka se stará o kroje a o to, aby tetičky chodily slušně oblečené. Berní je pokladník, syndyk je jednatel, kontribuční vybírá příspěvky...,“ přiblížil František Hruška spolkové funkce. Přestavlké baráčníky nemají svůj prapor, ale vzhledem k věku členů by standartu kvůli její váze neměl při akcích kdo nosit. „Pokud se tradice udrží, a my pro to uděláme všechno, tak prapor pořídíme,“ ujistil starosta Jan Mikulanda.

Baráčníci podle něj jako jedni z mála spolků nemají z členství žádný prospěch. „Dělají to pro své okolí, dávají do toho hodně ze sebe, jsou hrdí na svou historii. Každý měsíc se u nás v obci setkávají, popovídají si, mladí i starí najdou společnou řeč, je to kouzelné. Závidím spolku, že funguje bez konfliktů a závisti, to se dnes jen tak nevidí,“ poznamenal Jan Mikulanda.

O baráčnících

Vlastenecko-dobročinná obec baráčnícká vznikla v roce 1873 v Kolíně. Její současná činnost se zaměřuje především na udržování starých tradic a zvyků, předvádění lidových písní a tanců v tradičních krojích a organizování zábavných akcí s cílem udržet naživu odkaz českého kulturního dědictví.

jt

Emerich Rath – sportovec, obchodník, tramp

Byl všestranným sportovcem a olympionikem, který pro mládež založil sportovní ranč v Lukách pod Medníkem, byl obchodníkem, trampem a propagátorem zdravého a aktivního stylu života, který na vlastní kůži poznal dějinné veletoce minulého století.

Narodil se v roce 1883 v Praze, ale své dětství prožil v Broumově. Ve čtrnácti letech se stěhuje zpět do Prahy a učí se příručím ve známém železářství U Rotta. V té době již aktivně sportuje, například lyžování se věnuje od svých deseti let a stává se jedním z prvních lyžařů u nás. Výstižně jeho sportovní kariéru popsal Bob Hurikán ve svých Dějinách trampingu:

„Od mládí pěstoval atletiku, chodecké závody, skok o tyči a házel kouli. Boxoval, jezdil na bobech, hrál pozemní i lední hokej. V Alpách zdolal mnoho hor. Kopal v pražském DFC, vynikal v kanoistice a v plavání. Ragby pěstoval v Berlíně. Jeho koníčkem bylo i rychlobruslení, byl Mistrem těžké váhy. Jeho láskou bylo veslařství. Emerich Rath se zúčastnil mnoha závodů u nás i v Evropě a vždy byl oblíben u svých klubových kamarádů.“

Rathovy sportovní výkony hovoří za vše. Za 12 a půl hodiny ušel 108 km z Ústí nad Labem do Liberce, 20 km z Prahy do Brandýsa za 1:49:47, závod Praha–Běchovice uběhl za 40:52. Od roku 1905 vyhrál v Německu jedenáct chodeckých závodů na 50 km s cca 30 kg vojenské výzbroje, v roce 1909 vytvořil rekordní čas 6:13. Na lyžích na mistrovství Království českého v roce 1907 vyhrál na trati 5 km, zatímco na 10 km a 50 km byl druhý. Startoval v roce 1908 na Olympijských hrách v Londýně, kde běžel maraton. Na Olympiádě v roce 1912 ve Stockholmu zaběhl maraton v čase 3:37:03. V roce 1912 vyhrál boxerské mistrovství Německa v těžké váze. Zde se také v tomto roce oženil s Františkou Krausovou. Těsně před začátkem první světové války hrál hokej za Čechy na Mistrovství Evropy. V roce 1921, již pod vlajkou Československa, splul Tiberu z Cittá di Castello do Říma a Adige a Pád z Bolzana do Benátek.

V té době se vrací zpět do železářství U Rotta, kde zahajuje prodej sportovních potřeb. Ob-

chodování mu nezabraňuje ve sportu, v roce 1924 plul na kajaku 360 km po Seině do Paříže na Olympijské hry. Po Dunaji dopádl na 24 hodin z Pasova do Vídně. V roce 1929 otevřel v Praze vlastní malý obchod, nejprve ve Veletržním paláci, posléze v pasáži mezi Ovocným trhem a ulicí Na příkopě.

Tragický závod s Hančem a Vrbatou

O Velikonocích 24. března 1913 se konal v Krkonoších závod, který kvůli tragickému zakončení známe dosud a jména zahynulých závodníků Hanče a Vrbaty zůstávají v obecném povědomí. Od Labské boudy tehdy na trasu dlouhou 50 km vyrazilo šest závodníků. A jedním z nich byl i Emerich Rath. Krátce po startu se počasí změnilo ve sněhovou vichřici a všichni závodníci ukončili závod, kromě Hanče, který netušil, že jede už sám. Když v předpokládaném čase nedokončil druhý okruh, vydali se ho závodníci hledat. A právě Emerich Rath Hanče našel na Zlatém návrší. Ležel už ve sněhu a byl vyčerpaný. Rath mu proto odepnul lyže a nesl ho asi půl kilometru, ale dál už v hlubokém sněhu nemohl. Posadil proto Hanče k tyči na hřebenové cestě a spěchal pro pomoc. Bohužel záchranáři se saněmi přišli pozdě, Hančemu mezitím selhalo srdce. Zahynul i Hančův přítel Vrbata, který mu ještě během závodu půjčil kabát a čepici a vydal se dolů z hřebene, aby si to po čase z obav o kamarádův život rozmyslil a šel ho nahoru hledat.

Na místě tragédie je dnes pomník věnovaný oběma závodníkům. Sám Emerich Rath den po tragédii do pamětní knihy na Labské boudě napíše: *„Dnes ráno v devět hodin postavil jsem kříž zhotovený z lyže na místě, kam jsem přítele Hanče dopravil na zádech. Bude mi to smutná upomínka, neb osud mi nepřál, abych zachránil život přítele, lyžaře tak milého. Čest jeho památce.“*

O této události byly natočeny dva celovečerní filmy. Tím prvním byl v roce 1956 film Synové hor. Emerich Rath při natáčení působil jako poradce, nicméně po premiéře svým přátelům říkal, že „takhle to tehdy na hřebenech vůbec nebylo...“. Přesto si ve filmu alespoň náhled epizodní roli našel. Až v roce 2022 následoval film Posázavský závod, který byl vůči Emerichu Rathovi spravedlivý.

Chatařem z donucení

Díky svým sportovním aktivitám a prodeji potřeb pro táborníky, skauty, sportovce a trampy se Emerich Rath zhlédl i v trampingu. Na tehdejší dobu v pokročilém věku „čtyř křížků“ dostal od mladších trampů přezdívku Šedý vlk. A i zde dokázal skloubit obchodování s romantikou, kdy byl často k vidění v mnoha trampských osadách. Pro trampy také uspořádal mnoho sportovních turnajů.

Měl chatu v osadě Ajax v kaňonu Sázavy a v obci Luka pod Medníkem, hned vedle trati Posázavského pacifiku, postavil sportovní ranč, na kterém bylo hřiště na volejbal, tenis

i basketbal, stůl na ping pong, doskočiště na skok daleký i vysoký a parašutistické kolo. V zimě se hřiště polilo a hrál se na něm hokej.

Měl i druhou chatu, a to v brdské osadě Delaware, a k této chatě se váže příběh, který vypovídá o Rathově obchodním duchu. Před několika lety o tom povyprávěl 102letý pamětník této události Jan Hlaváč: *„Nahoře v kopci jsem potkal Emericha Ratha, který za vozem táhnul podvozek a na něm chatičku 4x2 metry. Měl to být pojízdný bar, kterým chtěl objíždět trampské osady a podávat kořalku a jiné pochutiny. Vzal mě s sebou a jeli jsme na osadu. Tady bar umístil na louku kousek od naší chaty. Jenže to dopadlo špatně. Osadníci se brzy kořalkou namazali a začali hrozně vyvádět a navíc nechtěli Rathovi platit. Začali křičet, že tu jsou Američané, seďačky z kulatin naházeli do táboráku a chatku poničili tak, že měla zlomený rám a už nemělo cenu ji odvážet. Tak tam už zůstala.“*

Nouze na konci cesty

V době německé okupace Rath ukrýval ve svém skladu žida Borise Efenbergera a ani v nejmenším nezneužíval výhod své německé národnosti a svým českým kamarádům pomáhal, jak se dalo. Po válce proto nebyl odsunut a i nadále mohl provozovat svůj vyhlášený obchod s táborníckými a sportovními potřebami.

Rathova poválečná idyla však netrvala příliš dlouho. Po únoru 1948 byl jeho obchod zavřen, a protože měl i ve výloze americkou vlajku a obrázek Pepka námovníka, byl na rok uvězněn za propagaci amerikanismu. V době jeho pobytu ve vězení umírá jeho žena Františka. Po návratu mu byl vyměřen k důstojnému životu zcela nedostačující důchod. Zabaven mu byl i jeho ranč v Lukách pod Medníkem. Sázavští trampové tehdy pod rouškou noci odnesli z ranče do bezpečí totém, který Emerich Rath vlastnoručně vyřezal.

Ačkoliv Emerich Rath v nouzi postupně rozprodává svůj majetek i sportovní trofeje, přesto dál plánuje další sportovní výkony. V roce 1960 chce dojet na kole až na Olympiádu do Říma. Tehdejší režim mu k tomu však nedal povolení a místo toho je Rath umístěn do domova důchodců v Benešově, kde odmítá žít a odjíždí bydlet ke svému bratranci do Broumova. Po několika měsících společného soužití Rath kvůli vzájemnému sporu z bytu odchází a přespává na lavičkách v parku, myje se v broumovské kašně. Příslušníci SNB ho proto odvázejí do domova důchod-

ců ve Stárkově. Po čtyřech měsících pobytu v domově Rath v broumovské nemocnici umírá na infarkt, bylo mu 79 let.

Po letech zapomnění se tomuto velkému a všestrannému sportovci začíná dostávat zasloužených poct. V roce 2004 udělil Český klub fair play při Českém olympijském výboru Emerichu Rathovi zvláštní cenu In memoriam a v Polici nad Metují bylo otevřeno Muzeum zimních sportů Emericha Ratha.

Michael Antony

Vyšla kniha Století Posázavské stezky

Regionální muzeum v Jílovém u Prahy ve spolupráci se společenstvím Mezi řekami, z. s., které mapuje historii středního Povltaví a Posázaví, vydalo knihu *Století Posázavské stezky*. Na 156 stránkách s desítkami historických fotografií, především z archivu regionálního muzea, a s doplněním současných fotografií od Vojty Pavelčíka, Jirky Jirouška, Jožky Novotného nebo Zdeňka Proška defiluje řada osobností spojených s tímto až magickým místem.

„Začátek historie Posázavské stezky musíme hledat na konci 19. století, který v Čechách provází obrovské národní vzepětí,“ říká editor publikace Václav Šmerák. Zájem o historii tehdy podnítil i vlastivědné výlety. Vzniká Sokol, později také Klub českých turistů, na Vltavu je spuštěn kolesový parník Praha, který již roku 1865 směřoval z Prahy do Svatojánských proudů a pravidelně míjí soutok Vltavy se Sázavou. Roku 1900 vyráží z Prahy směrem na Vrané a dál na Pikovice parní lokomotiva s několika vagóny. Jede po nové trati, později nazvané Posázavský pacifik. Z oken vláčku se naskytá fantaskní pohled do rozervaného kaňonu řeky Sázavy jak z dob Divokého západu. Ožívají románové i skutečné postavy, jako Buffalo Bill, Butch Cassidy, Calamity Jane, George Armstrong Custer a další. Po neznatelné cestičce vedou-

cí od soutoku Vltavy a Sázavy někam proti proudu kdysi zlatonosné řeky začali chodit zvědavci, později osadníci nebo obyčejní výletníci.

Vlastní historie Posázavské stezky začíná někdy kolem roku 1912, kdy tehdejší ústřední výbor Klubu českých turistů dostal první konkrétní návrh na zřízení „pěšiny“ mezi Pikovicemi a Žampachem, který předložil učitel Alois Šeferna na základě velkého zájmu veřejnosti. Celou historii popisuje v knize kapitola Zdr. Jiráskova Jak šel čas na Posázavské stezce a v dalších textech. Dozvíme se, že následujícího roku 1913 se začal Klub vybudováním stezky vážně zabývat a s celým záměrem oslovil Okrašlovací spolek a městskou radu v Jílovém u Prahy. Zde se poprvé setkáváme se jménem Josefa Klimenta (člena ÚV KČT), který je do dnes spojován se vznikem Posázavské stezky. V prvopočátku byla plánována až k pramenům Sázavy, ale k tomu nikdy nedošlo. Realizována byla za Kamenný Přívoz do Krhanic, ale tento úsek později zanikl.

Stezka pak byla dokončována mezi lety 1920–1925. Osobnosti spojené s divokým kaňonem Sázavy přibližuje znalec trampingu Michael Antony (Tony) ve Střípcích z historie Posázavské stezky. Sázava je také od

dob Keltů řekou zlatonosnou, a to je téma ředitelky Regionálního muzea v Jílovém u Prahy Šárky Juřinové v kapitole Tajemství zlaté řeky Sázavy aneb Jak si naplnit kapsy zlatem, která také zve k návštěvě expozice zlata v muzeu v Jílovém. Knižka nemohla opomenout ani romantiku Posázavského pacifiku a jeho příspěvek k proměně zdejšího života. Předválečný trampingu podrobně popsal a doprovodil dobovými fotografiemi nestor osad Martin Maršálek. Posázavská stezka je především příroda, na místě je proto výzva „Jen se dívejme, prosím“ se stručnou charakteristikou fauny a flory ikonického kaňonu s vrchy Medník a Třeštibok od Jakuba Harsy.

V závěru knížky jsou dvě kapitoly, které připomínají smutnou historii 2. světové války, kdy řeka Sázava v těchto místech tvořila hranici vystěhovaného prostoru pro cvičiště jednotek SS (1942–1945). Sruby a chaty byly vystěhovány, jejich obyvatelé do tohoto prostoru nesměli. Historik Tomáš Zouzal zde seznamuje čtenáře s málo známou historií pracovní-výchovného tábora Hradištko/Břežany umístěného nad řekou Sázavou. Mementem této doby je pak vzpomínka „Vilda Jakš – boxer a tramp z Posázaví“ od Michaela Antonyho. V knížce je řada dalších zajímavostí a málo známých informací i historických fotografií, a tak stojí za to se s ní seznámit, anebo se s ní v ruce rovnou Posázavskou stezkou projít.

Václav Šmerák

Kultura Posázaví a Povltaví – radosti a strasti v roce 2024

Vážení a milí čtenáři, dovolte nám v krátkosti se ohlédnout za sezónou 2024, co se stalo a co se nestalo, co by bývalo bylo, kdyby vše nebylo tak, jak bylo...

Sezona začala velmi slibně, když při plánování Jílovských pivních slavností vše šlo jako po drátku, kapely, catering, posluchači i děti, vše připraveno a naladěno. Ani drobný deštík neubral ničemu na atmosféře a akce ve spolupráci s městem Jílové u Prahy dopadla na jedničku jako vždy. Pivko minipivovarů teklo proudem, kapely hrály, diváci a děti si užívali přátelskou atmosféru. Prostě paráda jako vždy. Teď čekáme, kdy začne rekonstrukce parku u muzea, ale ať to bude jakkoliv, akce bude buď v parku, nebo na nedaleké louce.

Další akcí, která se odehrála na třebšínských loukách 5. a 6. července, bylo tradiční Třebšínské zvonění s mezinárodní účastí, dalo by se říct, že šlo o mezikontinentální festival. V rámci svého evropského turné přijela americká kapela Seth Mulder & Midnight Run, která se ukázala v tom nejlepším světle, re-spektive 5. července zahrála za svitu vycházejícího měsíce. Její koncert doplnily další skvělé folk, country a bluegrassové skupiny a nálada byla prostě skvělá. K jejímu dokreslení přispěla i největší výstava Jaroslava Foglara a Rychlých šípů pod širým nebem. Ráno ovšem k našemu nemilému překvapení v médiích ohlásili na odpoledne silný vítr s bouřkami a silným deštěm. A tak se taky

stalo. V průběhu koncertu skupiny Pacifik se odněkud přihnál uragán se silným deštěm. Skoro všichni naši odolní posluchači se vměstnali do pivního stanu a koncert pokračoval skupinou Taxmeni a byl zakončen kapelou TomTones. Bylo to jako kdysi v Praze na Strahově, když to rozjela kapela Pink Floyd a světelné efekty pálily do valícího se deště. Prostě nádherná, akorát že někteří lidé si návštěvu festivalu při ranním pohledu na počasí rozmysleli. Zcela jistě toho ve finále litovali.

Co nás jako organizátory ale skutečně zaskočilo, byly povodně přesně v termínu Trampských Pikovic 14. září. Když týden před tím začalo vše vypadat velmi zle, byli jsme nuceni učinit rozhodnutí, které si žádný pořadatel nikdy nepřeje udělat. Budou se na nás trampové zlobit, budou chtít přijet, budou moci přijet, vždyť mnoho z nich plánuje dovolenou přesně podle festivalu, a jak vlastně bude řeka a louka po povodních vypadat, a co muzikanti??? A tak se rozběhl závod s časem, rušení smluv, nové smlouvy, telefonování a telefonování, vše pořád dokola až do úplného vyčerpání a ráno zas. Naštěstí se ukázalo, že Trampské Pikovice mají takové jméno, že je pro muzikanty ctí si tam zahrát a pro diváky jsou tak mocným zážitkem, že nakonec skoro všichni přijeli. O to bylo vše srdečnější. Jako kdybychom se trampsky s přírodou dohodli, ať nám ten další víkend udělá krásné počasí a my si vše můžeme řádně užít. A tak se stalo, že 21. září se louka

kolem poledne začala plnit, a odpoledne už bylo jasné, že nám počasí vyšlo kamarádsky vstříc. Kapely hrály jak o život, diváci si užívali a z nás konečně spadla ta nekonečná tíha rozhodnutí. Vzpomeňme na shakespearovské být, či nebýt, Trampské Pikovice konat, či nekonat, ano – jasně a nekompromisně vždy konat! Vždyť nás trampy nic nezastaví.

Tak i přes strasti z minulého roku jedeme dál, dál se budeme na vás diváky těšit, dál se budeme s kapelami radovat a dál budeme pro vás připravovat nejrůznější výstavy a pro děti soutěže a programy, abychom se opět měli krásně a naše festivaly si užili. Na co se můžete letos těšit? Jílovské pivní slavnosti 20. a 21. června, Třebšínské zvonění 4. a 5. července a Trampské Pikovice 12. a 13. září, ale o tom až příště.

*S pozdravem a přáním krásného jara a léta
Kultura Posázaví a Povltaví – Tom a Martina
Tichých a celý organizační tým*

Druhý ročník Benešovské hvězdy je za námi

Jestliže jste obyvatelé Domu s pečovatelskou službou v ulici Marie Kudeřkové v Benešově, věřte, že v suterénu této budovy se v sobotu 15. února pořádně střídalo. A že jste neslyšeli žádné rány? To je v pořádku. Slyšet totiž nebyly. V POSEZU proběhl nominační závod na mistrovství ČR v simulované zvukové střelbě pro zrakově handicapované sportovce z celé republiky.

Do Benešova se sjeli závodníci z Brna, Zlína, Lovosic, z České Lípy a z Prahy. Organizátory akce byly TJ ZORA Praha z. s. a benešovská odbočka Sjedené organizace nevidomých a slabozrakých ČR (SONS ČR). První z jmenovaných spolků se věnuje sportovnímu vyžití nevidomých a slabozrakých a druhý poskytuje nejrůznější podporu těmto lidem napříč celou republikou. „Děkuji všem, kteří se jakkoli na organizaci závodu podíleli. Bez této pomoci bychom byli ztraceni. Laskavost, se kterou jsem se setkávala při žádání o pomoc, mě doslova dojímalá k slzám,“ řekla ředitelka závodu Bára Novotná.

O hladký průběh akce se neúnavně starali dobrovolníci Lenka Šafránková, Táňa Polnárová a Pavel Žák s Matějem Webrem, z řad studentů Kryštof Jelínek, Vojtěch Červenka, Barbora Francová a Benjamín Šmíd. Na re-

gulérnost výsledků dohlížel hlavní rozhodčí Tomáš Trnka a od počítače Barbora Macháčková.

A jak to tedy dopadlo? V mnoha různých kategoriích (pistole, puška, ženy, muži, open,

dvojice) svedli nejzajímavější souboj mezi sebou pražští slávisťové Karel Macháček a Petr Hlouš. Nastříleli v pušce shodně rekordních 208,2 bodu. Petr v druhém kole dokonce nastřílel 105,2 bodu. Vezmeme-li v úvahu, že nejvíce lze nastřílet 109 bodů, moc prostoru k absolutnímu výsledku už věru nezbývalo. Karel však vyhrál v rozstřelu nad Petrem v poměru 30,4:28,6.

Aspoň jednu medaili si odvezlo celkem 19 závodníků. Nejvíce „zatížená“ medailemi (1 zlato, 2 stříbra a 1 bronz) odjela domů Irena Šourková z ASK Lovosice. Z celkem 30 medailí si jich 15 ponechala „domácí“ TJ Zora, osm medailí dostali Lovosičtí, tři medaile SK Handicap Zlín a dvě vybojovali pražští slávisťové.

Jak hodnotí závod Karel Novotný, vedoucí benešovské odbočky SONS, člen TJ Zora a současně vyhlášený nejlepší střelec Benešovské hvězdy 2025? „Trochu nás potrápila technika u pušky, ale nakonec jsme se výsledků dočkali a mohu je prohlásit za regulérní. Gratuluji všem ke krásným výsledkům a budu držet palce v celostátním mistrovství v simulované zvukové střelbě.“ Podrobné výsledky lze najít na webových stránkách TJ ZORA Praha a benešovské odbočky SONS z. s.

Barbora Novotná, ředitelka závodu

Seznam partnerů Místní akční skupiny Posázaví a jejich kontaktní údaje k 28. 2. 2025

Název subjektu	Sídlo/adresa trvalého bydliště	Zástupce subjektu pro MAS	Oblast působení
Fyzická osoba bez IČ – občan			
Adriana Ondračková	Týnec nad Sázavou, K Náklí 94, 257 41	Adriana Ondračková	služby
Ing. Lucie Onderčaninová	Týnec nad Sázavou, Na Hlinkách 597, 257 41	Ing. Lucie Onderčaninová	služby
Ing. arch. Iveta Jirásková	Křepeňice 24, Sedlčany, 264 01	Ing. arch. Iveta Jirásková	služby
Nestátní neziskové organizace			
Cesta integrace, o.p.s.	Říčany, Masarykovo náměstí 6/17, 251 01	Mgr. Alena Radová	sociální oblast
Českomoravská myslivecká jednota, z.s., - Okresní myslivecký spolek Benešov	Benešov, Erbenova 134, 256 01	Ing. Jan Slabý	environmentální oblast
Historický klub z.s.	Týnec nad Sázavou, Klusáčkova 2, 257 41	Václav Pošmurný	historie, kultura a památky
Klub radosti na Závisti, z.s.	Třebsín 227, Krňany, 257 44	Míra Fišerová	ochrana přírody
Mateřské centrum Hvězdička, z.s.	Benešov, Vančurova 1146, 256 01	Ing. Jana Čechová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
MC Kulišek, z.s.	Semovice 6, Bystřice, 257 51	Vanda Pechová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
Ochrana fauny ČR o.p.s.	Hrachov 13, Svatý Jan, 262 56	Pavel Křížek	ekologie, děti, ochrana přírody
RUAH o.p.s.	Benešov, Křížkova 2158, 256 01	Ing. Elena Stříhanková, Ph.D.	sociální oblast
Rytmus Střední Čechy, o.p.s.	Benešov, F. V. Mareše 2056, 256 01	Mgr. Pavla Fleischhansová	sociální oblast
Římskokatolická farnost Benešov	Benešov, Na Karlově 92, 256 01	PhDr. Libuše Váňová	církev
Sdružení pro ochranu kulturního dědictví – Zlenice z. s.	Senohraby, Příčná 61, 251 66	Vladimír Havelka	kultura a památky
Sdružení rodičů při Gymnáziu Benešov z.s.	Benešov, Husova 470, 256 01	Mgr. Daniel Štěpánek	děti a mládež, vzdělávání
Sdružení SPORT, z.s.	Tloskov 1, Neveklov, 257 56	PhDr. Radka Jiroušková	děti, rodina, sport
Spolek Karel IV.	Praha 1, Lázeňská 2, 118 00	Ing. Alois Maceška	kultura a památky
SPOLEK POSÁZAVSKÝ PACIFIK	Čerčany, Nádražní 25, 257 22	Ing. Miroslav Tvarůžka	kultura a památky
TSK SALTA Benešov z.s.	Struhařov 68, 256 01	Karel Maršálek	kultura, děti, sport
ZÁŠKOLÁK, z.s.	Postupice, Školní 153, 257 01	Jana Jiřová	děti a mládež, vzdělávání
Zornice Maršovice z.s.	Řehovice 22, Maršovice, 257 56	Ing. Hana Bačíková	kultura a památky
Život v Hradci a okolí - spolek	Hradec 1, Stržbrná Skalice, 281 63	Ing. Evžen Zeman, CSc.	kultura a památky
Podnikatelé			
Altum HR, s.r.o.	Týnec nad Sázavou, Brodecká 466, 257 41	Miroslav Němec	cestovní ruch
Bisport s.r.o.	Týnec nad Sázavou, Ing. Fr. Janečka 511, 257 41	Bc. Lenka Říhová	cestovní ruch
ELTSEN a.s.	Benešov, Jana Nohy 1237, 256 01	Ing. Jiří Stibůrek	cestovní ruch
Hotel Všetice s.r.o.	Praha 1, Revoluční 1081/4, 110 00	Karolína Mikšíková	cestovní ruch, zemědělství
Ing. Jiří Sternberg	Jemniště 1, Postupice, 257 01	Ing. Jiří Sternberg	cestovní ruch, zemědělství
Mgr. Jana Perníčková	Heroutice 1, Neveklov, 257 56	Mgr. Jana Perníčková	cestovní ruch, zemědělství
Mgr. Matěj Stránský	Praha 1, Haštalská 758/23, 110 00	Mgr. Matěj Stránský	kultura a památky
Pivovar Ferdinand, s.r.o.	Táborská 306, Benešov, 256 01	Ladislav Lajka	podnikání (nezemědělské), služby
Příběh s.r.o.	Týnec nad Sázavou, Ing. Fr. Janečka 511, 257 41	Jaromír Biolek	cestovní ruch
Obce a města			
Obec Čerčany	Čerčany, Václavská 36, 257 22	JUDr. Mgr. Michal Tupý	veřejná správa
Obec Hradištko	Hradištko, Ve Dvoře 1, 252 09	Lucie Hašková	veřejná správa
Obec Jankov	Jankov, Na náměstí 14, 257 03	Bc. Jitka Jonsztová	veřejná správa
Obec Kamenný Přívoz	Kamenný Přívoz 285, 252 82	Jiří Patera	veřejná správa
Obec Kozmice	Kozmice 12, Benešov, 256 01	Helena Matoušková	veřejná správa
Obec Krhanice	Krhanice 46, 257 42	Mgr. Aleš Papoušek	veřejná správa
Obec Křečovice	Křečovice 9, Neveklov, 257 56	Monika Pechačová	veřejná správa
Obec Lešany	Lešany 23, Netvořice, 257 44	Tomáš Kraucher	veřejná správa
Obec Stranný	Stranný 39, Neveklov, 257 56	Josef Červ	veřejná správa
Město Benešov	Benešov, Masarykovo náměstí 100, 256 01	Mgr. Jakub Hostek	veřejná správa
Město Bystřice	Bystřice, Dr. E. Beneše 25, 257 51	Kateřina Adamová	veřejná správa
Město Jilové u Prahy	Jilové u Prahy, Masarykovo náměstí 194, 254 01	Pavel Pešek	veřejná správa
Město Neveklov	Neveklov, nám. Jana Heřmana 80, 257 56	Ing. Michal Hašek	veřejná správa
Město Sázava	Sázava, Náměstí Voskovce a Wericha 356, 285 06	Mgr. Vladimír Dvořák	veřejná správa
Město Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, K Náklí 404, 257 41	Bc. Věra Velková	veřejná správa
Městys Kácov	Kácov, Jirsíkova 157, 285 09	Mgr. Soňa Křenová	veřejná správa
Městys Maršovice	Maršovice 89, 257 55	Mgr. Bohumil Ježek	veřejná správa
Městys Netvořice	Netvořice, Mírové náměstí 19, 257 44	Monika Šlehobrová	veřejná správa
Svazky obcí			
CHOPOS	Chotýšany 54, 257 28	Ing. Miroslav Kratochvíl	společné aktivity obcí
Státní organizace			
Lesy České republiky, s.p.	Nový Hradec Králové, Přemyslova 1106/19, 501 68	Ing. Petr Kjučukov	lesy
Školy			
Gymnázium Benešov, Husova 470	Benešov, Husova 470, 256 01	Mgr. Roman Hronek	vzdělávání

Tři dny v roce nestačí

11.-13. dubna 2025

Projekt Čistá řeka Sázava, realizovaný společností Posázaví o.p.s., je zaměřen na úklid okolí jedné z nejromantičtějších českých řek. Naši přízeň si ale zaslouží každé místo, kde žijeme, sportujeme, setkáváme se s přáteli, kam jezdíme na výlety. Nezapomínejte, že příroda potřebuje naši pomoc po celý rok! Nevíte, jak na to? Nechte se námi inspirovat!

Projekt Čistá řeka Sázava je dobrovolnická, nekomerční aktivita financovaná z dotací obcí, z příspěvků sponzorů a dalších dárců.

JAK SE ZAPOJIT?

- ▶ jako dobrovolník při úklidu
- ▶ poskytnutím materiální pomoci
- ▶ darováním příspěvku na sbírkový účet 1249-326666339/0800

PODROBNĚJŠÍ INFORMACE NALEZNETE NA

W www.cistarekasazava.cz **f** [@cista.reka.sazava](https://www.facebook.com/cista.reka.sazava) **@** rekasazava@posazavi.com

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Zpravodaj Posázaví > Číslo 1 – Ročník 2025 < Za informace uvedené v článkách jsou odpovědní jejich autoři. Fotografie jsou z archivu Posázaví o.p.s. a od dopisovatelů. Šéfredaktorka PhDr. Jaroslava Tůmová (jt), tel.: 602 216 637. **Posázaví o.p.s.** • kancelář Masarykovo náměstí 1, 256 01 Benešov. Své dotazy, připomínky a příspěvky můžete zasílat na e-mail: tumova@posazavi.com. **MK ČR E 15860**